

NÁRODNÍ GALERIE
PRAHA

NOVA PRAHA

Gustav Klimt, *Panna*, 1913

MISE A VIZE

Národní galerie Praha spravuje nejrozsáhlejší sbírku výtvarných děl v České republice. Je institucí s více než dvousetletou tradicí, která nabízí reprezentativní přehled vývoje umění na českém území a představuje podstatné aspekty střeoevropského, evropského a světového uměleckého dění. V souladu se svým statutem shromažďuje, eviduje, studuje, vystavuje, publikuje a zprostředkovává umělecká díla všech výtvarných oborů od antiky až po současnost.

Posláním NGP je stimulovat zájem o výtvarné umění a vizuální kulturu, přispívat k jejich poznání a inspirovat k přemýšlení o nich na národní i mezinárodní úrovni. Proto zpřítomňuje a upevňuje význam výtvarného umění a vizuální kultury v hodnotovém systému globalizující se společnosti. Tímto způsobem rozvíjí kreativní schopnosti jednotlivců a duchovně obohacuje celou společnost, přičemž zdůrazňuje pozitivní vnímání kulturní rozmanitosti.

OBSAH

Úvodní slovo generální ředitelky	11
Návštěvnost a klíčové projekty roku 2019	12
Výstavy a expozice	18
Vzdělávací a veřejné programy	75
Dokumentace sbírek a akvizice	86
Restaurování a metodické centrum pro muzea výtvarného umění	90
Publikační a ediční činnost	92
Věda a výzkum	98
Hospodaření a statistiky	107
Podpora Národní galerie Praha	112

ÚVODNÍ SLOVO GENERÁLNÍ ŘEDITELKY

Národní galerie žije – a to i po roce významných personálních obměn. Dvakrát změnila generálního ředitele a ekonomického, resp. finančního ředitele, jednou ředitele odpovědného za vědu a výzkum. V krátkodobém horizontu jednoho roku dokázala v plné míře těžit z profesionality svých klíčových zaměstnanců a z vize a programu nastavených v uplynulých letech, aniž by bylo nekoncepčními zásahy výrazně ohroženo její dobré jméno. Národní galerie si zachovala jak důležité partnery doma i v zahraničí, tak přízeň návštěvníků. Především ale získala příležitost ve spolupráci se svým zřizovatelem, Ministerstvem kultury ČR, a Garanční radou pro NGP jako poradním orgánem ministra nastavit několikaúrovňové kontrolní mechanismy, které by měly v budoucnu zabránit překotným a nesystémovým změnám.

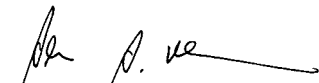
V roce 2019 se také nově oddělily Sbírka moderního a současného umění a Sbírka umění 19. století. Hranice byla stanovena zhruba rokem 1945, pro české umění spíše rokem 1948. Obecně tvoří předěl proměna meziválečných avantgardních přístupů v umělecké reflexi zkušeností druhé světové války a poválečného rozdělení světa.

Kontinuita vysoké úrovně programu NGP se nejviditelněji projevila ve výstavní činnosti, provázané s kvalitními doprovodnými akcemi, vzděláváním, publikacemi, prací se sbírkami či s výstupy vědeckého bádání. Aniž bych snižovala význam ostatních projektů, vyzdvihnu alespoň ty, které byly svým způsobem výjimečné – náročností přípravy, návštěvností, nezbytností institucionální a mezinárodní spolupráce či jinak.

Nový pohled na to, co je národní a co mezinárodní, jakým způsobem funguje umění bez ohledu na bývalé či současné hranice geografické a mentální, dobře dokumentují dvě nové sbírkové expozice. Jednu z nich představuje *1796–1918: Umění dlouhého století* ve 4. patře Veletržního paláce, druhou pak expozice s příznačným názvem *Stáří mistři* ve Schwarzenberském paláci. Stejně téma rezonovalo v unikátním projektu *Václav Hollar a umění kresby* v paláci Kinských. Příjemným překvapením z hlediska návštěvnosti se stala výstava mistrovských děl z dánské sbírky Ordrupgaard *Francouzský impresionismus* v paláci Kinských. V mnoha ohledech výjimečně náročná byla retrospektivní výstava *Alberta Giacomettiho* ve Veletržním paláci, která českému publiku de facto poprvé představila jednoho z nejvýznamnějších sochařů 20. století.

K zásadnímu poslání NGP patří zpřístupňování pokladů, které schraňuje a ochraňuje ve svých sbírkách. Proto pokládám za více než důležité pokračující práce na digitalizaci a webově prezentaci sbírkového fondu. Dosud již bylo takto ve vysokém rozlišení zveřejněno téměř dva a půl tisíce děl. V roce 2019 pokračovala příprava zadávací dokumentace pro přechod ze současného systému elektronické sbírkové databáze Centrálního katalogu sbírek NGP a Promuzeum na nový databázový systém. Veřejná soutěž na tento systém by měla proběhnout v roce 2020.

V samém závěru roku se NGP připravila na zásadní změnu organizační struktury platnou od 1. ledna 2020. Jejím cílem je přetvořit ji v moderní a efektivní instituci 21. století: odklonem od rigidních a málo flexibilních hierarchických struktur k plochým, k projektovému řízení hlavních činností, k prostředí založenému na spolupráci, ale také na vyšší míře svobody rozhodování a nezbytné osobní odpovědnosti. Byl to důležitý krok k tomu, aby se naplnila slova z úvodu, bez ohledu na to, který rok se právě píše.

Anne-Marie Nedoma

NÁVŠTĚVNOST

V roce 2019 přivítala NGP přes 660 tisíc návštěvníků. Nejvyhledávanější budovou byl tradičně Veletržní palác. Výrazně nejnavštěvovanější výstavou roku se stal *Francouzský impresionismus: Mistrovská díla ze sbírky Ordrupgaard* v paláci Kinských, kterou zhlédlo přes 100 tisíc lidí. Ve Veletržním paláci byla představena první retrospektiva sochaře a malíře *Alberta Giacomettiho* u nás, která přilákala bezmála 50 tisíc návštěvníků. Mezi další úspěšné výstavy patřily prezentace umělců *Josefa Šímy*, *Josefa Bolfa*, *Milana Grygara*, *Stanislava Suchardy* nebo mezinárodní projekt s názvem *Čechy–Sasko: Jak blízko, tak daleko*.

NGP v roce 2019

Výstav	41
Doprovodných programů	2 140
Návštěvníků	663 492

Návštěvnost v roce 2019

Veletržní palác	231 271
Palác Kinských	140 154
Valdštejnská jízdárna	53 119
Kláster sv. Anežky České	50 772
Salmovský palác	41 677
Šternberský palác (otevřen do 16/9 2019)	26 702
Schwarzenberský palác (otevřen od 6/11 2019)	12 714
Zahrady a akce pro veřejnost	107 083
Celkem	663 492

Nejnavštěvovanější výstavy roku 2019

	Celková návštěvnost	Denní návštěvnost
Francouzský impresionismus: Mistrovská díla ze sbírky Ordrupgaard	100 233	1 101
Katharina Grosse: Zázračný obraz*	79 439	226
Alberto Giacometti	48 447	414
Bonjour, monsieur Gauguin: Čeští umělci v Bretani 1850–1950*	44 280	422
Salm modern #1: Možnosti dialogu*	43 509	139
400 ASA: Fotografie	32 375	196
1989	31 278	386
Josef Bolf: Tušení stínu**	30 540	359
Milan Grygar: 2019**	29 805	350
Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře	28 994	333
Václav Hollar a umění kresby	17 806	223

* výstavy začínající v roce 2018 a přesahující do roku 2019

** výstavy začínající v roce 2019 a přesahující do roku 2020

KLÍČOVÉ PROJEKTY ROKU 2019

Úspěšný Francouzský impresionismus

NGP ve spolupráci s dánským státním uměleckým muzeem Ordrupgaard připravila v roce 2019 výstavní projekt s bohatou sbírkou mistrovských děl z období impresionismu a dalších výtvarných tendencí, přesahující jeden umělecký směr. Obrazy významných malířů této éry mohli návštěvníci spatřit v Čechách z velké části vůbec poprvé. Výstava se těšila velkému zájmu domácího i zahraničního publika a s více než 100 tisíci návštěvníky se stala nejnavštěvovanějším výstavním projektem roku.

Retrospektiva Alberta Giacomettiho poprvé v ČR

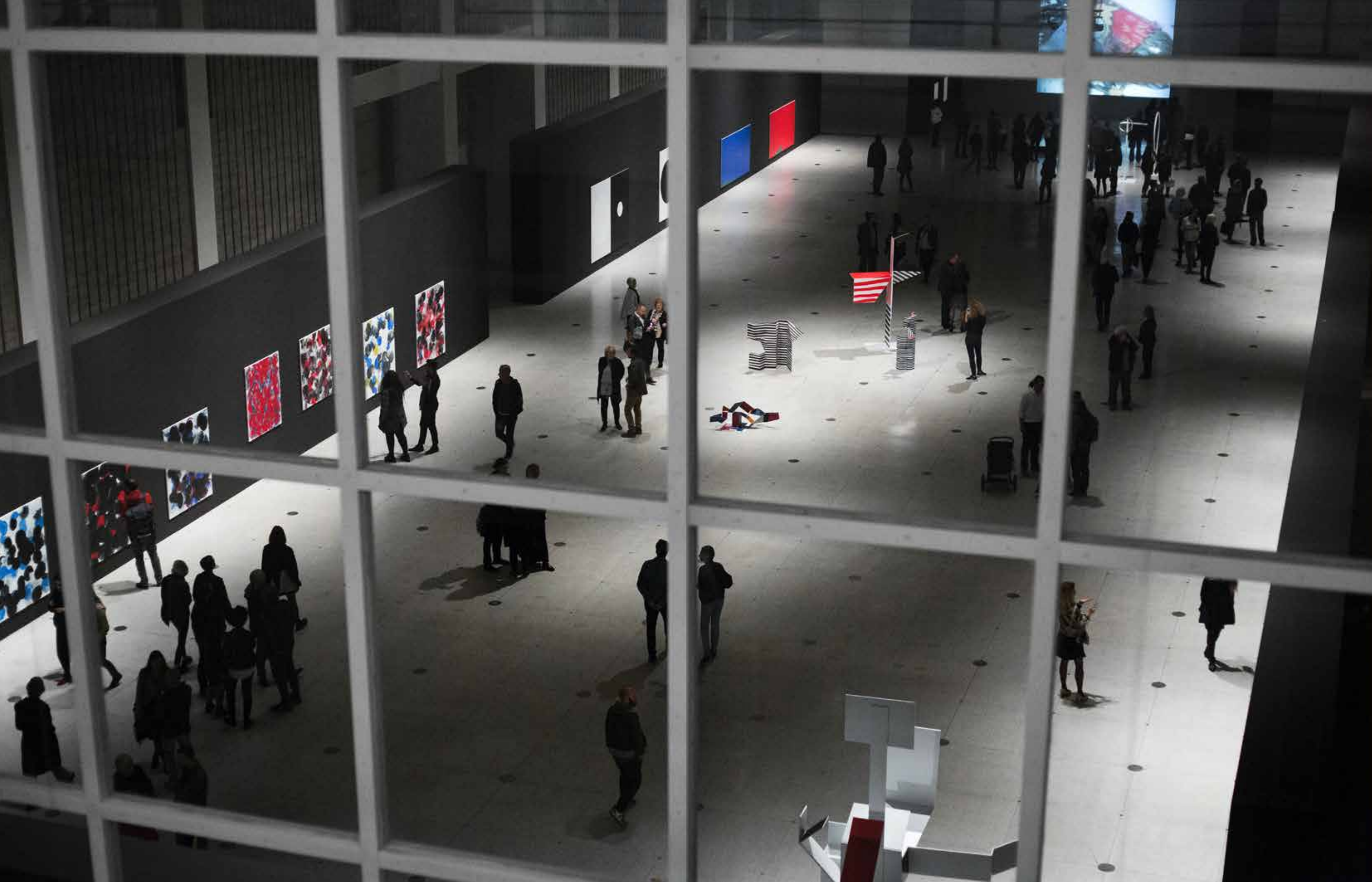
Výstava ukázala poprvé v českém prostředí tvorbu jednoho z nejvýznamnějších umělců 20. století, sochaře a malíře Alberta Giacomettiho. Retrospektivu připravila NGP ve spolupráci s Fondation Giacometti. Prezentováno bylo přes sto plastik spolu s malbami a kresbami ze všech Giacomettiho tvůrčích období od dvacátých do šedesátých let. Architekturu výstavního prostoru navrhla Eva Jiříčná s Georginou Papathanasiou.

Výročí 1989

Rok 2019 připomněl 30. výročí sametové revoluce a také svatořečení Anežky České. NGP se do oslav zapojila řadou tematických výstavních projektů a veřejných programů.

Výročí sametové revoluce se věnovalo více projektů, mezi nimi výstava *1989* mapující skrze médium fotografie atmosféru posledního předrevolučního roku i samotné listopadové události. NGP dále uvedla projekt s názvem *Tři umělci – tři generace*, který představil samostatné výstavy tří českých umělců různých generací – Milana Grygara, Jitky Hanzlové a Josefa Bolfa. Vznikla také série rozhovorů *Interview 89* s českými tvůrci, reflektující historické změny ve společnosti i v umění samotném.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Palác Kinských

výstavy

Bonjour, Monsieur Gauguin: Čeští umělci v Bretani 1850–1950

16/11 2018 – 17/3 2019

kurátorky: Anna Pravdová, Kristýna Hochmuth

Výstava poprvé zmapovala působení českých umělců v Bretani v letech 1850–1950. Ukázala, jakým způsobem zachytili místní drsnou krajinu, tradiční kulturu, obyčejy a obyvatelstvo. Díla českých autorů (např. Chittussi, Mucha, Čapek, Kupka, Zrzavý, Toyen) konfrontovala s ukázkami prací jejich francouzských současníků (Gauguin, Bernard, Sérusier). Výstavu připravila NGP ve spolupráci s Musée départemental Breton.

Francouzský impresionismus: Mistrovská díla ze sbírky Ordrupgaard

29/6 – 13/10 2019

kurátoři: Petr Šámal, Petra Kolářová

Návštěvníky nejúspěšnější výstavou roku 2019 byla prezentace děl francouzských impresionistů ze sbírky dánského muzea Ordrupgaard, kterou navštívilo přes 100 tisíc hostů. Zastoupeni byli především impresionisté jako Monet, Degas, Renoir, Sisley, ale také představitelé dalších uměleckých tendencí přesahujících tento výtvarný směr. Romantickou malbu reprezentoval Delacroix, zatímco realismus Courbet nebo umělci takzvané barbizonské školy. Ze sbírky obsahující šedesát obrazů vynikaly i chef d'oeuvre postimpresionistických malířů Cézanna a Gauguina.

Václav Hollar a umění kresby

22/11 2019 – 23/2 2020

kurátorka: Alena Volrábová

Výstava *Václav Hollar a umění kresby* se zaměřila téměř výhradně na kresby tohoto významného českého grafika, na jejich uměleckou kvalitu a význam, který byl podtržen srovnáním s kresbami jeho předchůdců, současníků i následovníků. Snahou bylo ukázat nejen Hollarovy kreslířské kořeny a další možné inspirace, ale také jeho jedinečnost a význam v rámci evropského umění 17. století. Na výstavě byla představena řada mistrovských děl zapůjčených z významných evropských sbírek, například z londýnského British Museum, berlínského Kupferstichkabinet, vídeňské Albertiny a mnoha dalších muzeí a soukromých sbírek.

CLAUDE
MONET
Claude Monet painted Fontainebleau for
The Cliffs Road Through the Forest at Fontainebleau
oil on canvas
1890

CLAUDE
MONET

Klášter sv. Anežky České

výstavy

Krásné madony

6/12 2019 – 19/4 2020

autoři konceptu: Ivo Hlobil (ÚDU), Hermann Mayrhofer (Leogang), Štěpánka Chlumská a Marius Winzeler (NGP)

kurátoři: Štěpánka Chlumská, Marius Winzeler

Výstava představila kolem dvaceti stěžejních děl salcburského krásného slohu, z nichž některá byla objevena teprve v posledních letech, některá byla představena vůbec poprvé, jiná byla prvně prezentována společně s díly, která k nim mají nejbližší. Na společném projektu s NGP se podílelo Muzeum hornictví a gotiky v Leogangu, spolupracovala také Akademie věd České republiky, Úřad spolkového kancléře ve Vídni a další muzea a církevní instituce i soukromí sběratelé.

dílo sezóny

Pieta z Bílska. Zachráněný pozdně gotický skvost z jižních Čech

10/4 – 15/9 2019

kurátorka: Štěpánka Chlumská

sbírkové expozice

Středověké umění v Čechách a střední Evropa 1200–1550

kurátoři: Jiří Fajt, Štěpánka Chlumská

Dlouhodobá expozice středověkého a raně renesančního umění v patře klášterního komplexu prezentuje na více než dvou stech exponátech z oboru malířství, sochařství a uměleckého řemesla proměny formy a funkce výtvarného díla během tří staletí.

Sochařská zahrada

kurátorka: Irena Nývltová

Celoročně a zdarma jsou přístupné obě klášterní zahrady s prohlídkovým okruhem věnovaným architektuře kláštera a sochařským dílům předních českých umělců – mimo jiné Veselého, Róny, Kolíbala či Malicha. Koncept expozice děl současných autorů doplňuje jedna z prvních sochařských realizací Františka Bílka, monumentální plastika *Golgoty*.

Prohlídkový okruh a lapidárium

kurátorky: Štěpánka Chlumská, Helena Dáňová

Přízemí areálu zaujímá prohlídkový okruh věnovaný historii dvojkláštera a jeho zakladatele. Jeho součástí je lapidárium v konventu klarisek a menších bratří, s významným souborem architektonických fragmentů z doby výstavby kláštera, zakládacích desek oltářů a náhrobních kamenů.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Šternberský palác

výstavy

Čechy–Sasko: Jak blízko, tak daleko

24/5 – 15/9 2019

kurátoři: Doreen Mölders (smac), Marius Winzeler a Olga Kotková (NGP)

Tématu sousedství Čech a Saska se poprvé věnovala rozsáhlá výstava, zaměřená na dynamické vztahy obou regionů, líčící úzké vazby mezi jejich obyvateli, vzájemné konflikty i následná usmíření. Umožnila široce uchopit historický rámec a objasnit jak rozdíly mezi Saskem a Čechami, tak i jejich sounáležitost v evropském kontextu. Cílem projektu jako výsledku spolupráce mezi Staatliches Museum für Archäologie Chemnitz a NGP bylo prezentovat tuto mnohotvárnou a dynamickou historii vzájemných vztahů à la longue durée, tedy od doby kamenné až po současnost. Výstava rozdělená do devíti oddílů se v symbióze umění a dějin zaměřila jak na každodenní a hospodářský život, tak na historické události spojené s vládnoucí vrstvou. Pražská část tohoto mezinárodního projektu ukázala především výjimečná umělecká díla, z nichž mnohá byla v Čechách vystavena prvně.

sbírková expozice

Evropské umění od antiky do baroka

do 15/9 2019

kurátoři: Helena Dáňová, Martina Jandlová, Olga Kotková, Petr Příbyl, Andrea Steckerová, Lenka Stolárová, Anja K. Ševčík, Vít Vlhas

Ve třech podlažích paláce byla vystavena umělecká díla německého, rakouského, italského, francouzského, španělského, vlámského a holandského umění od středověku až do konce 18. století pocházející ze sbírky NGP.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Schwarzenberský palác

sbírková expozice

Staří mistři

od 6/11 2019

kurátor: Marius Winzeler

Na sklonku roku 2019 se ve Schwarzenberském paláci otevřela nová sbírková expozice *Starých mistrů*. Představuje výběr nejvýznamnějších mistrovských děl ze Sbírký starého umění NGP – poprvé v koncepci, která propojuje české a evropské umění. Vedle sebe jsou k vidění Bronzino, El Greco nebo Brueghel společně se Škrétou či Brandlem. V přízemí paláce vznikl nový grafický kabinet. Koncepce a architektura expozice vznikaly v úzké spolupráci se studiem AP Atelier architekta Josefa Pleskota.

grafické kabinety

Linie, světlo, stín

6/11 2019 – 9/2 2020

kurátorka: Petra Zelenková

Zahajovací výstava grafického kabinetu Schwarzenberského paláce představila výběr z mistrovských děl evropské grafiky a kresby 16. a 17. století. Návštěvníci mohli, kromě řady děl významných umělců z období renesance a manýrismu, spatřit také proslulý autoportrét Giuseppe Arcimbolda. Z důvodu ochrany díla byla tato výjimečná kresba vystavena pouze dva měsíce, a poté nahrazena delikátními kresbami na pergamenu.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Salmovský palác

výstavy

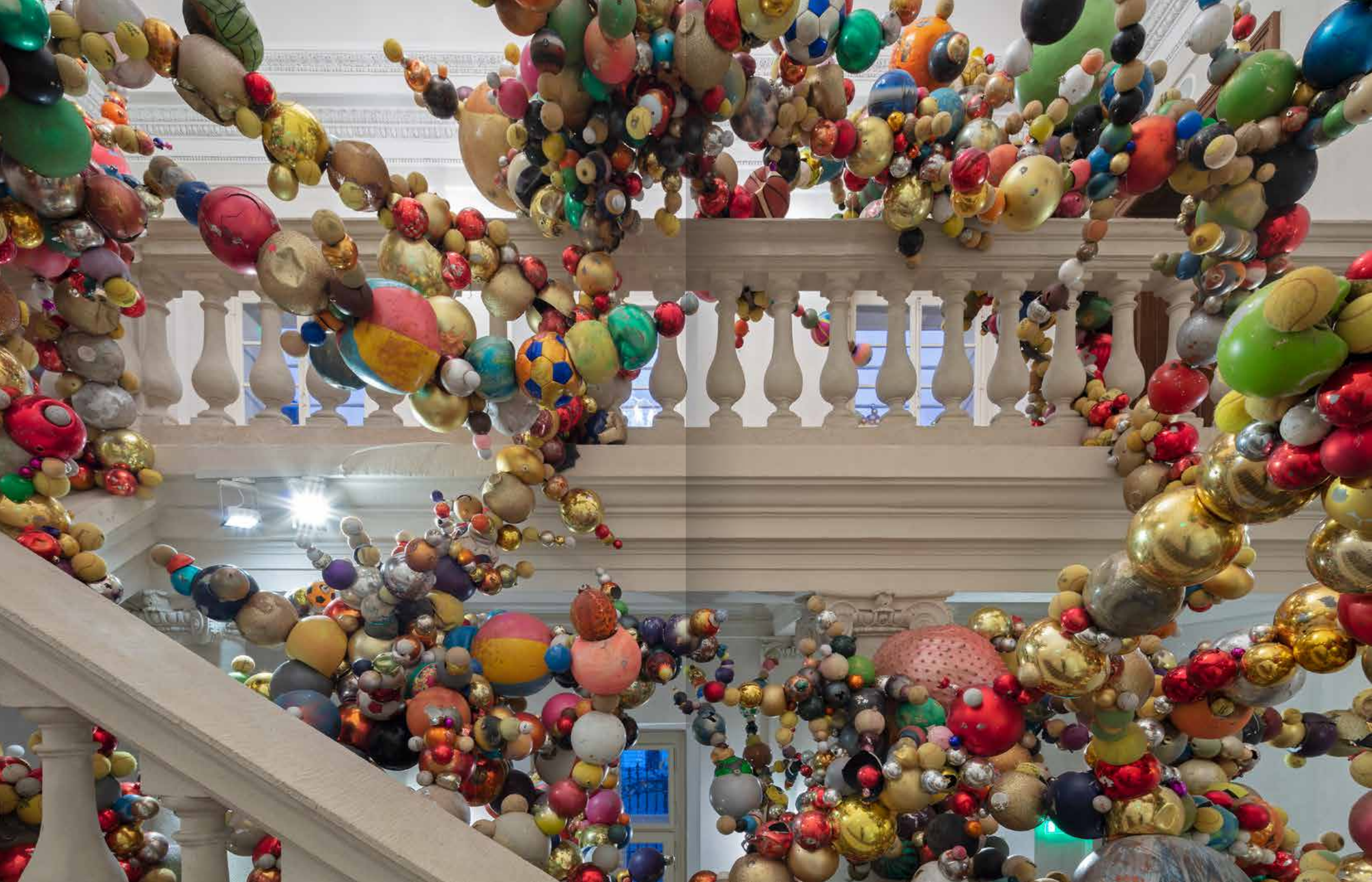
Salm Modern #1: Možnosti dialogu

2/12 2018 – 1/12 2019

kurátoři: Marion Ackermann a Pirkko Rathgeber (SKD), Erika Hoffmann a Elke Giffeler (Sammlung Hoffmann), Jiří Fajt, Veronika Hulíková a Otto M. Urban (NGP)

Výstava vznikla v rámci partnerství mezi NGP a Staatliche Kunstsammlungen Dresden. Spojila výběr děl z drážďanské sbírky Schenkung Sammlung Hoffmann (např. Araki, Abramovič, Basquiat, Bonvicini, Gormley, Mueck, Stella, Warhol, Wesselmann) s vybranými objekty současných českých umělců ze sbírek NGP a sbírek soukromých (mj. Bolf, Černický, Díaz, Kintera, Kolíbal, Pinkava, Skála, Skrepl, Šedá). Základem společného projektu dvou institucí byla snaha o pokračování a zintenzivnění uměleckého dialogu v prostoru střední Evropy.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Valdštejnská jízdárna

výstavy

Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře

19/4 – 28/7 2019

kurátoři: Anna Pravdová, Petr Ingerle

Výstava *Cesta k Vysoké hře* měla za cíl představit Šímovu ranou tvorbu od brněnských počátků do jeho setkání s básníky pozoruhodné francouzské skupiny Vysoká hra a ukázat, nakolik jeho účast na tomto dobrodružství byla jedním z klíčových impulzů pro jeho tvorbu. V krátkém období 1929–1931 se Šíma stal hlavním výtvarníkem skupiny a ostatní členové-básníci se zabývali interpretací jeho tvorby. V této souvislosti byla vůbec poprvé na našem území prezentována umělecká díla i dalších výtvarníků skupiny a dokumenty pocházející zejména z francouzských muzeí, galerií a soukromých sbírek. Výstavu připravila NGP ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně.

Veletržní palác

výstavy

Katharina Grosse: Zázračný obraz

16/2 2018 – 31/3 2019

kurátor: Adam Budak

Katharina Grosse připravila velkorozměrnou malířskou instalaci, která radikálně a nově definovala malbu jakožto performativní a strukturální médium a reagovala přímo na industriální prostor galerie postavené ve funkcionalistickém stylu pozdních dvacátých let minulého století. Zázračný obraz byl architektonický a prostorový prvek, který divák zabydluje vlastním tělem a myslí. Barva nabývala na objemu, rovný povrch dostával skulpturní rozměr, obrazová rovina překračovala hranice vizuálního.

Pravda vítězí(vá)! Obrazy nejen z českých dějin

24/10 2018 – 3/2 2019

kurátorka: Markéta Dlábková

Cílem výstavy, na které byla k vidění díla od počátku 17. století do roku 1918, bylo zamyslet se nad stereotypy spojenými s prezentací historických událostí v českých zemích. Projekt se soustředil na práce na papíře, který jako médium může zprostředkovat konkrétní a aktuální okamžik – prostřednictvím letáků, populárních tisků, autentických záznamů či časopiseckých ilustrací – kdy za použití stejných prostředků lze současně prezentovat jak oficiální či oficalizovaný pohled na danou událost, tak i jeho pravý opak.

400 ASA: Fotografie

1/3 – 8/9 2019

kurátor: Josef Moucha

Stěžejním zájmem sedmi renomovaných autorů dvou generací, Spolku českých fotografů 400 ASA, je člověk a lidské společenství, zvláště pak v takových projevech, jichž ubývá a jimž hrozí zapomnění. Výstavní celek s názvem *400 ASA: Fotografie* představil každého z autorů monotematicky, výsekem z jediné části jeho tvorby, která je ve všech případech mnohem rozsáhlejší. Vystavujícími fotografi byli Alžběta Jungrová, Antonín Kratochvíl, Karel Cudlín, Jan Dobrovský, Tomki Němec, Jan Mihalíček a Martin Wágner.

Národní galerie Praha: Budoucí palác

1/3 – 22/9 2019

kurátorka: Helena Doudová

Výstava *Budoucí palác* připomněla formou narativního oblouku existenci Veletržního paláce během posledních devadesáti let. Svou strohou modernistickou architekturou dnes budova využívá k prezentaci moderního a současného umění. Projekt tematicky doplnil aktuální sbírkovou expozici *1918–1938: První republika*.

Novinky ve sbírkách NGP 2013–2018

22/3 – 26/5 2019

kurátoři: Alena Volrábová, Markéta Hánová, Marius Winzeler, Michal Novotný

V roce 2019 byl sbírkový fond NGP rozšířen o 255 děl a kurátoři sbírek vybrali zajímavé příklady přírůstků z posledních pěti let. Důraz byl kladen na díla, která dosud nebyla v NGP vystavena. Výstava obsahovala různorodá díla od barokní olejomalby z počátku 18. století přes čínskou tušovou malbu tzv. „šanghajské školy“ až po český videoart. Cílem nebylo je pouze představit veřejnosti, ale také poukázat na zásadní důležitost sbírkové činnosti a nutnost rozšíření její podpory jak ze státních zdrojů, tak ze strany privátních donátorů.

Alberto Giacometti

18/7 – 1/12 2019

kurátoři: Julia Tatiana Bailey (NGP), Catherine Grenier a Serena Bucalo-Mussely (Fondation Giacometti)

Retrospektivní výstava ukázala vůbec poprvé v českém prostředí dílo jednoho z nejvýznamnějších umělců 20. století, sochaře a malíře Alberta Giacomettiho (1901–1966). Jeho hlavním námětem byla lidská postava. Proslavily ho především existenciálně naléhavé protáhlé figury vznikající po druhé světové válce, neméně závažná jsou však i jeho díla z meziválečného období, kdy patřil k jádru pařížské avantgardy. Výstavu připravila NGP ve spolupráci s Fondation Giacometti sídlící v Paříži, která spravuje pozůstalost Annette a Alberta Giacometti. Výběr exponátů z jejich sbírek zahrnoval přes sto plastik (včetně vzácných sádrových originálů), malby a kresby ze všech Giacomettiho tvůrčích období od dvacátých do šedesátých let. Architektonické řešení výstavního prostoru navrhla Eva Jiříčková a Georgina Papathanasiou.

STAROVĚKÁ
INSPIRACE
INSPIRATION
FROM
ANTIQUITY

VÝSTAVY A EXPOZICE

Veletržní palác

výstavy

Josef Bolf: Tušení stínu

20/9 2019 – 5/1 2020

kurátor: Otto M. Urban

Výstava *Tušení stínu* představila návštěvníkům díla současného českého malíře Josefa Bolfa. Jejím základem byly obrazy vytvořené v posledním roce, které doplnily starší díla – včetně řady dosud nevystavených –, dokreslující kontext vývoje umělcovy tvorby. V nových dílech se Bolf vrátil ke své dříve typické technice škrábaných obrazů. Stejně tak rozvinul některá v minulosti zobrazovaná témata, jako je existenciální samota jedince v moderním světě. Na ochozu prvního patra Veletržního paláce vzniklo jedno nové dílo, site specific kresba na panelu, resp. zrcadle umístěném v respiriu. Výstava se konala v rámci oslav 30 let svobody a byla součástí výstavního cyklu *Tři umělci – tři generace*.

Milan Grygar: 2019

20/9 2019 – 5/1 2020

kurátor: Michal Novotný

Výstava ve Velké dvoraně Veletržního paláce v ucelené instalaci shrnula tvorbu tohoto nejdůležitějšího českého umělce v oblasti propojení zvuku, obrazu a tělesného gesta. Představila videodokumentace zásadních akcí a kreseb se zvukovými nahrávkami jejich vzniku. Nechyběl ani pozdější návrat k malbě jako výtvarnému zpodobnění dynamiky zvuku a světla a série prostorových partitur, sochařských realizací původních papírových návrhů. Celek doplnila rozsáhlá série současných obrazů z posledních dvou let. Výstava se konala v rámci oslav 30 let svobody a byla součástí výstavního cyklu *Tři umělci – tři generace*.

Interview 89

15/11 2019 – 2/2 2020

autorka projektu a režie: Adéla Janíčková

U příležitosti 30. výročí sametové revoluce vznikla série rozhovorů s tvůrci, kteří poskytli svou reflexi na historické změny a odkazy. Zlom v roce 1989 představoval příležitost nastavit si nový politický a ekonomický systém. Hovory objasňují souvislosti, které vytvářejí základy pro další diskusi a uvědomování si sebe sama v současnosti. Projekt vznikl díky umělcům (Jetelová, Kafka, Daučíková, Baladrán, Jansa), kteří sledují dění v naší společnosti a skrze svou tvorbu jsou jeho součástí.

Bydlení v umění

15/11 2019 – 2/2 2020

kurátor: Petr Šámal

Výstava *Bydlení v umění* nabídla téma architektonické výzdoby obytných staveb. Zaměřila se na malířskou, sochařskou a sochařsko-štukatérskou výzdobu exteriérů i interiérů nájemních domů, ale také na podnikatelské paláce a vily. Představeny byly jak práce slavných umělců (Mikoláš Aleš, Josef Václav Myslbek, Viktor Barvitijs, Josef Mánes), tak díla méně známých výtvarníků i dekorátérských firem, které se rovněž zásadní měrou podílely na podobě současné Prahy a její výtvarné rozmanitosti.

Jitka Hanzlová: Tišiny

15/11 2019 – 16/2 2020

kurátor: Adam Budak

Výstava Jitky Hanzlové byla první komplexní prezentací díla této umělkyně v její rodné zemi. Představila tři desetiletí autorčiny umělecké praxe včetně nového cyklu fotografií, vytvořeného speciálně pro výstavu v NGP. Výstava se konala v rámci oslav 30 let svobody a byla součástí výstavního cyklu *Tři umělci – tři generace*.

1989

15/11 2019 – 16/2 2020

kurátor: Tomáš Pospěch

Výstava *1989* vznikla u příležitosti 30. výročí sametové revoluce a v rámci projektu *Havel na Hrad!*. Jejím cílem bylo z odstupu tří desetiletí kriticky zhodnotit stav české fotografie v roce 1989. Důraz byl kladen na výrazné fotografické projekty a dlouhodobé přístupy. Kurátoři v mnoha případech ve spolupráci s autory prošli jejich archivy a pokusili se vybrat ty nejvýraznější fotografie, které obstojí i s odstupem tří desetiletí, jsou srozumitelné v dnešním kontextu a pro generaci, která dobu bezprostředně nezažila.

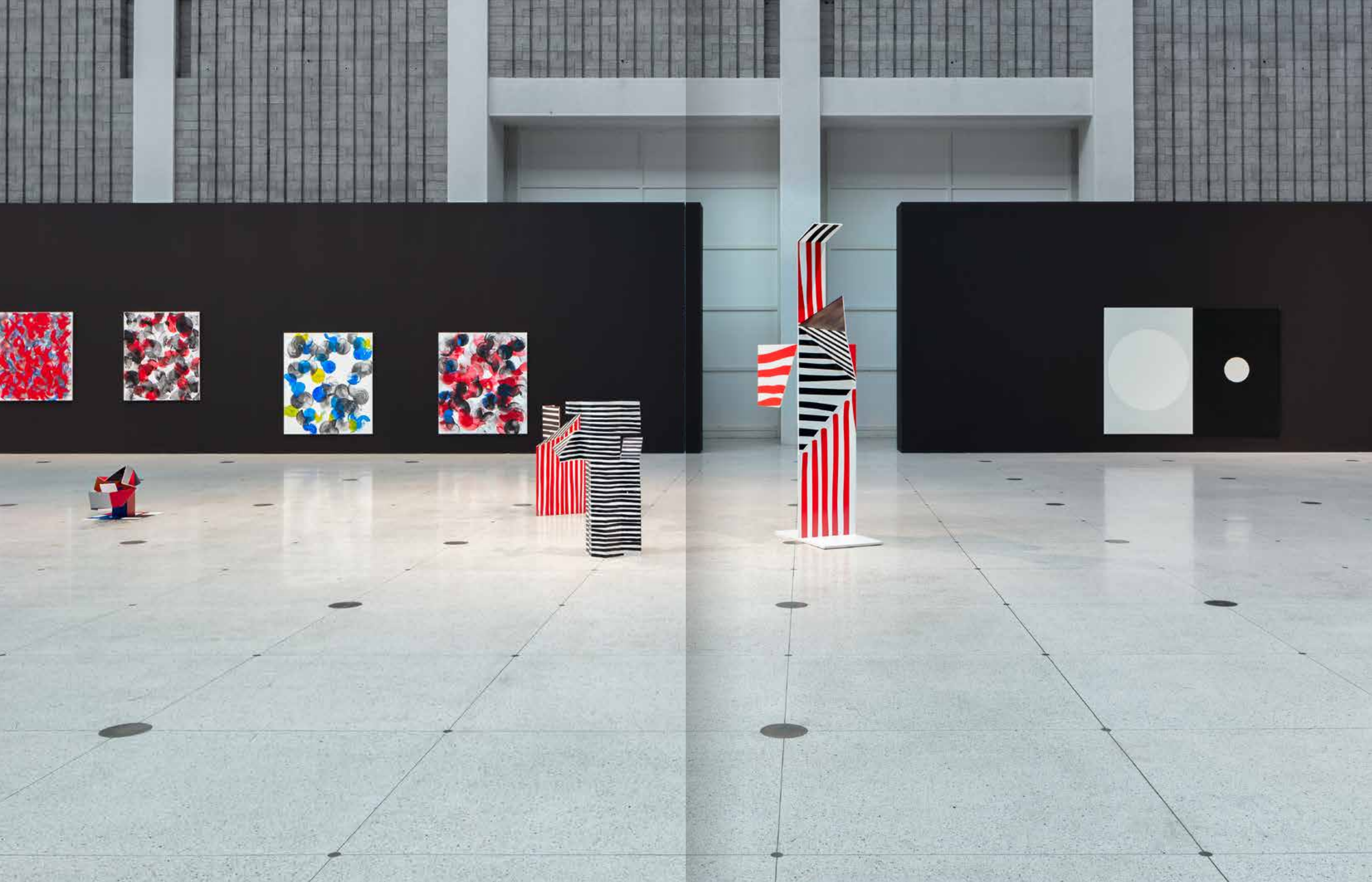
Stanislav Sucharda 1866–1916: Tvůrčí proces

15/11 2019 – 25/10 2020

autor výstavy: Martin Krummholz

kurátorka: Veronika Hulíková

Výstava představila osobnost významného českého sochaře přelomu 19. a 20. století, v jehož vrstevnaté tvorbě se prolínají interakce regionu a metropole, přechod od tradic 19. století směrem k moderně i postupná recepce progresivních evropských stylů domácím uměleckým prostředím. Tato první souhrnná prezentace vesměs neznámého Suchardova díla je výstupem společného projektu *Stopy tvorby* Fakulty restaurování Univerzity Pardubice a Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i., v jehož průběhu byla zpracována umělcova unikátní pozůstalost.

Antonín Kratochvíl

Karel Cudlín

Jan Dobrovský

Tomáš Měrac

Jan Mlýnský

Marie Weyss

Marie Weyss

XXIV: UYSTAVA: SDOU
U: U: MANES: U: PRAZE
ANGLICKE: LEPTY
U: DAVILLONU: POD: ZA
HRADOU: KINSKYCH
HROS: DO: 15: LE
NIVAB

VÝSTAVY A EXPOZICE

Veletržní palác

grafické kabinety

František Hudeček (1909–1990) v kresbě a grafice 40. let 20. století

2/10 2018 – 27/1 2019

kurátorka: Zuzana Novotná

Grafický kabinet zmapoval kresbu a grafiku Františka Hudečka z období čtyřicátých let 20. století, kdy se poprvé objevil umělcův signifikantní námět – noční chodec.

Skupina 42

14/5 – 18/8 2019

kurátorka: Zuzana Novotná

Vystavený výběr představil práce na papíře – kresby a grafické listy vytvořené během válečných let od protektorátu až do poválečné doby – členů Skupiny 42 z období společného programového sdílení umělecký postojů.

Emil Filla – Herakles zápasí s býkem

20/8 – 17/11 2019

kurátorka: Adriana Šmejkalová

Komorní výstava Emila Filly s podtitulem *Herakles zápasí s býkem* představila malířovu grafickou tvorbu třicátých a čtyřicátých let, cyklus *Bojů a zápasů* (1937) a album *Herakles* (1945).

Kresby a ilustrace Jana Preislera (1872–1918) ve Volných směrech

15/11 2019 – 1/3 2020

kurátorka: Zuzana Novotná

Z obsáhlého souboru kreseb Jana Preislera byla představena díla, která přispěla k radikalizaci českého umění a ukázala orientaci na evropskou modernu.

Kubistické kresby Otto Gutfreunda

15/11 2019 – 1/3 2020

kurátorka: Petra Kolářová

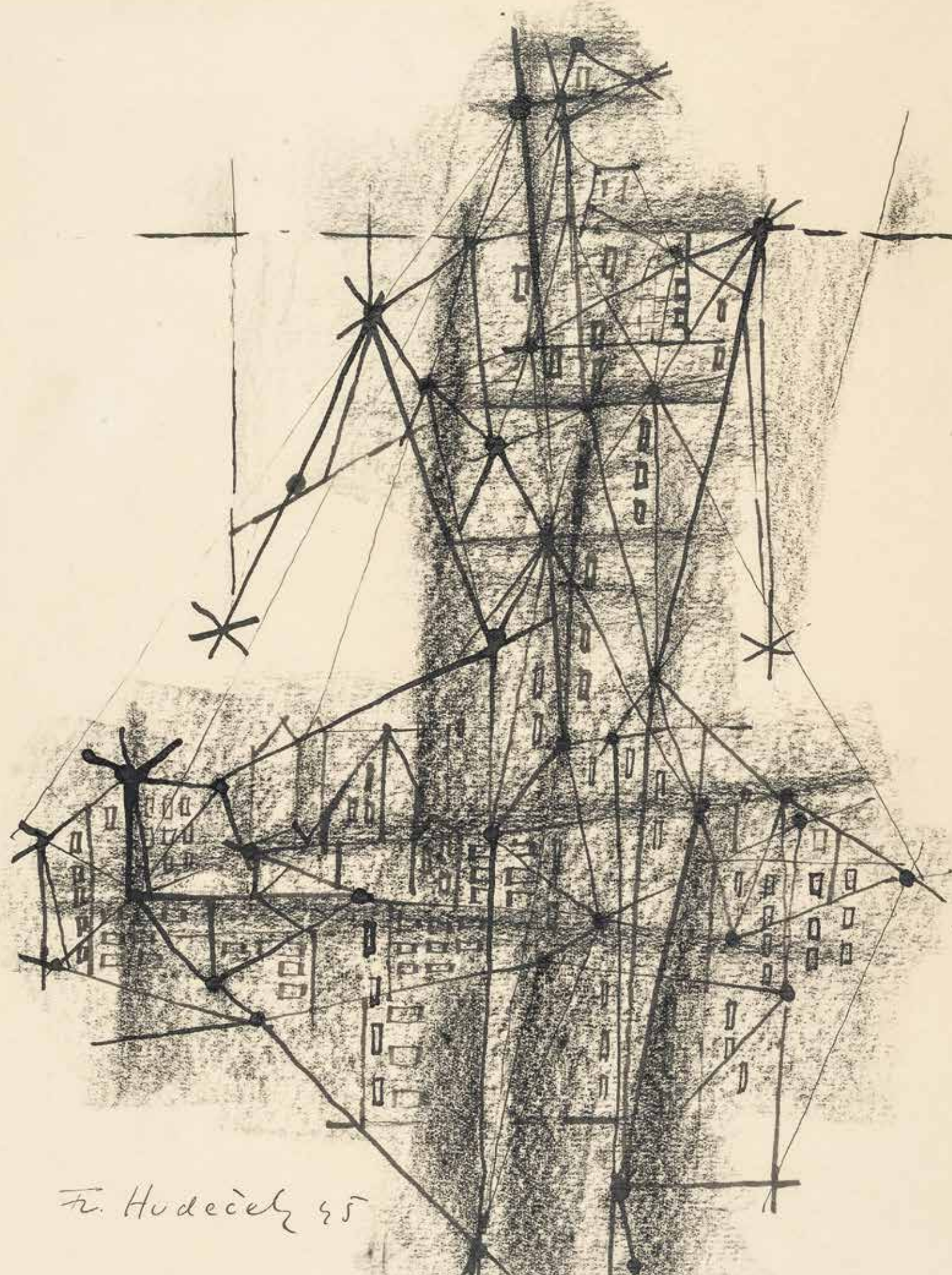
Kabinet návštěvníkům přiblížil kresby českého sochaře Otto Gutfreunda, člena Skupiny výtvarných umělců. Hlavním námětem byla lidská figura, kterou v letech 1910–1914 podroboval tvarovým deformacím v kubistickém stylu.

Skupina Ra: Vzkazy k přítomné hodině

26/11 – 12/7 2020

kurátorka: Adriana Šmejkalová

Kabinet v expozici moderního a současného umění představuje uměleckou Skupinu Ra v kresbě, grafice a fotografii ze sbírek NGP a Uměleckoprůmyslového musea v Praze.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Veletržní palác

cykly současného umění

NGP i v tomto roce představila současné umělce v rámci volně přístupných výstavních cyklů v přízemí Veletržního paláce, jejichž kurátorem byl Adam Budak.

Moving Image Department #9: Touha v jazyce

24/10 2018 – 3/2 2019

Introducing Valentýna Janů: I'm Sry

24/10 2018 – 3/2 2019

Poetry Passage #7: Egill Sæbjörnsson, Schody

24/10 2018 – 3/2 2019

Moving Image Department #10: Podle skutečných událostí

1/3 – 28/7 2019

Introducing Viktor Dedek: Místo rodiny

1/3 – 28/7 2019

Moving Image Department #11: IMAGE (of) SILENCE

20/9 2019 – 5/1 2020

Introducing Sara Enrico: The Jumpsuit Theme

20/9 2019 – 5/1 2020

sbírkové expozice

1796–1918: Umění dlouhého století

od 15/11 2019

kurátoři: Veronika Hulíková (NGP), Otto M. Urban, Filip Wittlich

V roce 2019 byla ve Veletržním paláci otevřena nová sbírková expozice, která transformovala předchozí výběr s názvem *1850–1900: České moderní umění*. Expozice *1796–1918: Umění dlouhého století* vědomě a přirozeně spojuje domácí umění se zahraničním. Jejím cílem je ukázat, co NGP v průběhu své více než dvěstědvacetileté existence shromáždila v širokém kontextu. Zastoupení jednotlivých autorů je přirozeně nerovnoměrné, od kompaktních a reprezentativních souborů po víceméně náhodné či příležitostné akvizice. Konečný výběr reprezentuje více než 450 děl od 150 autorů ve třech hlavních kapitolách: Člověk, Svět a Ideje. Expozice zahrnuje vedle malby také sochařství. Volná plastika doprovází obrazy, veřejná plastika tvoří zvláštní oddíl. Vedle sebe se tak na výstavě objevují umělci nejen odlišných uměleckých názorů, ale i příslušníci velmi rozdílných generací.

1918–1938: První republika

kurátorky: Anna Pravdová ve spolupráci s Ladou Hubatovou-Vackovou

Ke 100. výročí vzniku samostatného Československa v roce 2018 byla ve třetím patře Veletržního paláce otevřena nová sbírková expozice, představující bohatou výtvarnou tvorbu a umělecký provoz mladého státu v letech 1918–1938: díla Josefa Čapka, Václava Špály, Toyen, Paula Gauguina či Pabla Picassa. Expozice pohlíží na umění první republiky očima tehdejšího uměnilovného diváka prostřednictvím stěžejních galerií, uměleckých spolků i dalších kulturních institucí a seznamuje návštěvníky s významnými kulturními centry. V daném časovém a prostorovém rámci projekt prezentuje významné události výtvarné kultury té doby, s důrazem na kosmopolitní a mnohonárodnostní charakter československého státu.

1930–současnost: České moderní umění

kurátor výtvarného umění: Michal Novotný

kurátorky kabinetů architektury: Radomíra Sedláková, Helena Doudová

Českou výtvarnou tvorbu po roce 1930 reprezentují díla Františka Muziky, Josefa Šímy, Jindřicha Štyrského, Toyen, Zdeňka Sklenáře, Jana Kotíka nebo Václava Bartovského. Expozice mapuje umělecké tendence od šedesátých let do současnosti – informel, akční umění, novou citlivost i postmodernu.

Sbírka architektury NGP prezentuje pět kabinetů věnovaných klíčovému momentům vývoje architektury na příkladu exemplárních ikonických děl, originálních modelů, plánů a skic. K vidění jsou nově třeba modely československého pavilonu Expo 58, plaveckého stadionu Praha-Podolí nebo televizní věže Ještěd. Představeny jsou i některé neuskutečněné projekty, jejichž realizace byly zastaveny nebo nenalezly porozumění u tehdejší poroty, například projekty architektů manželů Machoninových nebo Karla Pragera.

Otevřený depozitář Umění Asie

autorky koncepce a kurátorky: Markéta Hánová, Zdenka Klímová, Michaela Pejčochová, Jana Ryndová

Otevřený depozitář (Schaudepot) je v Národní galerii novým výstavním formátem, jenž zpřístupňuje co největší počet děl k bezprostřednímu studiu díky jejich umístění ve vitrínách, které umožňují trojrozměrný prostorový pohled. V otevřeném depozitáři má tak návštěvník možnost se seznámit s výběrem více než 600 děl asijské proveniencí z Národní galerie Praha. Vystaveny jsou převážně sochy a předměty uměleckého řemesla od nejstarších děl z archaického období až do 20. století.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Benátské bienále Český a Slovenský pavilon

Stanislav Kolíbal: *Bývalé nejisté tušené*

11/5 – 24/11 2019

kurátor: Dieter Bogner

Na 58. mezinárodním bienále umění v Benátkách představila NGP v Českém a Slovenském pavilonu projekt významného českého umělce Stanislava Kolíbala. Výstava s názvem *Bývalé nejisté tušené* rozvíjela klíčová témata Kolíbalovy tvorby – čas a labilitu jako kritické reakce na složitý politický a sociální kontext v Československu i v současnosti. Výstavu navštívilo během půlročního konání neuvěřitelných 593 616 návštěvníků.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Tuzemské a mezinárodní spolupráce

V průběhu roku 2019 proběhla řada výstav v českých i zahraničních muzeích a galeriích, na které NGP poskytla významné zápůjčky. V rámci České republiky bylo ze sbírky NGP půjčeno celkem 287 děl na 41 výstav.

Úspěšně pokračovala spolupráce se zahraničními institucemi, a to především ze zemí EU, zejména s Německem a Rakouskem, ale i Slovenskem, Maďarskem, Finskem, Francií, Belgií a Itálií. Umělecká díla zapůjčila NGP mimo jiné také do Ruska, Švýcarska či Japonska. Do zahraničí bylo v tomto roce půjčeno celkem 81 děl na 26 výstav.

VZDĚLÁVACÍ A VEŘEJNÉ PROGRAMY

NGP oslovuje svým programem širokou veřejnost se specifickým přístupem ke každé cílové skupině publika. V roce 2019 proběhlo celkem 2140 programů pro 48 293 účastníků. Speciálního letního programu *Anežka LIVE!* se zúčastnilo 2663 osob v rámci 62 akcí.

Programy pro školy

Tým profesionálních lektorů realizoval ve sbírkových expozicích a výstavách 1074 programů pro 20 615 žáků a studentů. Největší zájem škol přilákaly programy ke sbírkovým expozicím v Anežském klášteře a ve Veletržním paláci.

Nejvíce programů bylo realizováno k výstavám *Francouzský impresionismus: Mistrovská díla ze sbírky Ordrupgaard* (60), *Alberto Giacometti* (54), *Salm modern #1: Možnosti dialogu* (47), *Katharina Grosse: Zázračný obraz* (41) a *Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře* (39). K výstavám vzniklo celkem 14 nových vzdělávacích programů.

Metodika programů reagovala na specifika konkrétních uměleckých děl. Programy byly zaměřeny na uplatnění různorodých přístupů k tvorbě a porovnávání rozdílných interpretací uměleckých děl. Zprostředkovávaly díla především zážitkově, skrze smyslovou zkušenost a vlastní autentickou tvorbu žáků a studentů, kteří mohli rozkrývat inspirace a kontexty umělecké tvorby minulosti a setkávat se s živým audiovizuálním uměním.

V rámci spolupráce s MČ Prahou 14 se i letos mohli žáci 2. stupně ZŠ účastnit v prostředí Salmovského a Veletržního paláce Projektových dnů složených z tematických workshopů. Žáci si mohli vybrat síťotisk, video animaci, fotografování polaroidem či improvizaci s tělem a slovy a prožít v galerii v malých skupinách dialog více uměleckých děl.

Při příležitosti Dne architektury vznikla ve spolupráci s LEGO® v rámci podpory myšlenky #learningthroughplay (učení hrou) speciální akce pro 12 škol. Žáci se dozvěděli o architektuře reagující na extrémní environmentální podmínky a tvořili pomocí této stavebnice vlastní experimentální stavby.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogů a univerzitních studentů učitelských oborů bylo uskutečněno 34 komentovaných prohlídek a prezentací metodiky vzdělávacích programů. U významných výstav bylo vytvořeno 5 nových studijních materiálů, obsahujících metodické podněty a inspirace pro návaznou práci ve škole. Materiály jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách NGP i po skončení výstav jako metodická podpora pro další vzdělávání pedagogů. Pro pedagogy volného času a mateřských škol byly uspořádány 2 dvou-denní akreditované semináře Galerie jako inspirace. Zúčastnilo se jich 29 učitelů, kteří si osvojovali nové možnosti zprostředkování umění a jeho využití v tvůrčím předškolním vzdělávání.

NGP dětem – Programy pro děti a rodiče

Galerie je otevřeným prostorem pro setkávání, inspiraci, učení i zážitek z tvorby. Pro děti a rodiče bylo ve sbírkových expozicích, výstavách, ateliérech, zahradách a velkorysém prostoru Pop-up Korza uspořádáno celkem 320 programů pro 10 346 návštěvníků.

Na přípravě vyhledávaného programu heren pro rodiče s dětmi ve věku od 1,5 roku do 5 let probíhala spolupráce nejen s hosty ze současné umělecké scény, ale i s centrem choreografického rozvoje SE.S.TA, s festivalem nového divadla Malá inventura a s Českým rozhlasem. Nově byl prostor Korza doplněn o herní studio zaměřené vždy na jednu z probíhajících krátkodobých výstav. Koncept herny s názvem „Umění je všechno. Hra je víc“ zaměřený na umělecké akce a performance byl oceněn na celostátní přehlídce dětské umělecké tvorby Sdílená Imaginace, pořádaný NIPOS Artama.

Návštěvnícký ohlas zaznamenaly i pravidelné Víkendy – tvůrčí dílny tematicky zaměřené na umění všech epoch a podněcující spolupráci dětí a dospělých při tvůrčí hře a společném vzdělávání.

Galerie připravila programy i v době letních prázdnin. Celkem 155 dětí a teenagerů mělo možnost navštívit 9 letních ateliérů, vyzkoušet si řadu výtvarných, dramatických a pohybových aktivit, strávit letní dny v blízkosti uměleckých děl a setkat se s inspirativními osobnostmi různých uměleckých profesí.

V Anežském klášteře navštívilo 350 dětí a rodičů akci Piccoli, pořádanou ve spolupráci s Nadací Collegium Marianum. Propojovala hudební, taneční a výtvarné dílny. S podobným ohlase se setkala zahradní slavnost Anežka dětem.

Při příležitosti Mezinárodního dne muzeí a galerií se konala otevřená dílna LEGO®IN / LEGO®OUT, ve které vznikaly velkorysé struktury z této stavebnice: nekonečný reliéf, stěny s nekonečnými průhledy a velkoformátové grafické tisky. Do tvorby se zapojilo 210 dětí s rodiči.

VZDĚLÁVACÍ A VEŘEJNÉ PROGRAMY

Interaktivní studia

Tyto inspirativní ateliéry s originálním obsahem jsou začleňovány do vybraných výstav a jsou přístupné všem návštěvníkům. Jsou nástrojem nepřímé edukace a prožitku umění. Vznikají ve spolupráci edukátorů se současnými umělci a kurátory výstav. V každé z výstav bylo identifikováno několik témat vhodných pro rozpracování do tvůrčích aktivit, ke kterým byly zhotoveny originální pomůcky. Studia byla doplněna také výběrem literatury. Návštěvníci měli možnost vyzkoušet si práci s různými materiály, detailně zkoumat inspirační zdroje uměleckých děl a inspirovat se uměleckým myšlením. V roce 2019 byla interaktivní studia součástí výstav *Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře; Čechy–Sasko: Jak blízko, tak daleko; Krásné madony; Francouzský impresionismus: Mistrovská díla ze sbírky Ordrupgaard; Alberto Giacometti; Václav Hollar a umění kresby*; a v nové sbírkové expozici *Staří mistrů*, kde jsou interaktivní a didaktická stanoviště integrována do některých panelů s obrazy.

Kurzy dějin umění a přednášky

Pro laické zájemce o další vzdělávání i pro ty, kdo touží po hlubších znalostech z historie umění, se otevřely tradiční kurzy. Jejich hlavní devizou je možnost vzdělávat se v přítomnosti originálů mimořádných uměleckých děl.

Kurz *Zaostřeno na umění* je akreditován MŠMT v rámci systému DVPP (č. j. MŠMT-14222/2018-1-550). Jeho program se v roce 2019 mimo jiné věnoval především nové expozici *1918–1938: První republika*, mapující umělecký provoz a jeho topografii ve spojení s designem, architekturou, ale i důrazem na průkopnická díla umělkyň. Dále reflektoval a kontextualizoval díla impresionismu nebo umění druhé poloviny 20. století v souvislosti s expozicí *Salm modern #1: Možnosti dialogu* a výstavou *Alberta Giacomettiho*. V květnu a červnu proběhly víkendové umělecké výlety ArtTour Olomouc a Ostrava.

Kurz *Neděle s uměním* rozvíjel interpretaci uměleckých děl a tematickou ikonografii přírody či Starého zákona, význam uměleckých klanů a vliv prostředí chrámů, pokladnic či světových výstav na tvorbu a percepci uměleckých děl. Kurz *Základy dějin umění* nabízel primární orientaci v evropských a českých dějinách umění. Cyklus přednášek *Od gotiky po modernu* procházel šesti sbírkovými expozicemi a nabídl tak díky unikátnosti sbírek NGP vhled do proměn umění od středověku po nástup modernismu. Cyklus přednášek *Mistři evropské malby* uvedl monografické profily klíčových starých mistrů.

Výstavy a sbírkové expozice byly návštěvníkům přiblíženy také formou tematických přednášek a komentovaných prohlídek vedených specialisty z různých umělecko-historických perspektiv, a to nejen v českém, ale i anglickém a francouzském jazyce. Některé z nich se konaly ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze.

Tvůrčí dílny pro mládež a dospělé

Jednodenní workshopy, víkendové dílny i delší kurzy byly založeny na zprostředkování uměleckého myšlení a tvůrčích technik. Kontakt s originály uměleckých děl nabízí v galerii východisko pro umělecké vzdělávání.

Pro zájemce o rozvoj malířských dovedností byl určen cyklus 15 celodenních figurálních dílen *Portrét a figura podle mistrů*, na který navázal kurz *Kráčející figura napříč časem od úsvitu dějin*.

Pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ se na jaře a na podzim realizoval *Přípravný kurz* k talentovým zkouškám na SŠ s výtvarným zaměřením. Žáci si osvojili základy kresby, malby a grafiky či plastickou a prostorovou tvorbu.

Další celodenní dílny s názvem *Moře, vlny, krajiny* se věnovaly tématům přírody, plenérové malbě pod Řípem či tvorbě olejových pastelů, akvarelu, perokreseb, koláží a škrábané kresby pod vedením českého umělce Josefa Bolfa. Pro zájemce o intenzivní malířskou tvorbu byla určena týdenní letní plenérová škola navazující na tvorbu impresionistů.

Galerie jako místo společenské inkluze

NGP je otevřená návštěvníkům se speciálními potřebami. Pro ně byla k dispozici stálá hmatová expozice středověkého umění v Klášteře sv. Anežky České, prohlídky výstav ve znakovém jazyce či nabídka vzdělávacích programů na objednávku.

Sbírkové expozice se otevírají několikrát ročně zcela zdarma, aby byly dostupné všem, bez bariér. V rámci těchto akcí je představován originální program. V roce 2019 šlo o oslavy 223. výročí založení Společnosti vlasteneckých přátel umění (předchůdkyně NGP), Mezinárodního dne muzeí a galerií, Pražské muzejní noci, Festivalu Zažít město jinak či Dne architektury nebo lokálního projektu Prahy 7 – Art District 7 v rámci Máme otevřeno. NGP se zapojila také do Týdne umění anebo festivalu architektury Open House. Řada programů byla vytvořena ve spolupráci se současnými umělci z oblasti živého umění – tance, divadla, hudby nebo performance.

VZDĚLÁVACÍ A VEŘEJNÉ PROGRAMY

Speciální akce

K výstavnímu projektu *Moving Image Department #9: Touha v jazyce* se uskutečnila mezinárodní akce *Art's Birthday 2019* pořádaná Českým rozhlasem. Přízemí Veletržního paláce hostilo 7 exkluzivně vytvořených projektů více než 20 umělců z oblasti výtvarného umění, literatury, divadla a hudby.

K ukončení výstavy *Charta Story* byl uspořádán program *Magor a jeho underground* v Salmovském paláci. Zuzana a Eugen Brikciusovi představili roli Ivana Martina Jirouse při vzniku *Charty 77*. Dalšími hosty programu byli Františka Jirousová, Viktor Stoilov, František Stárek Čuňas, Petr Blažek, Ivan Chvatík, Ivan Havel, Ondřej Kohout, Vladimír Drápal Lábus, David Němec. Na závěr vystoupila undergroundová kapela Velvet Revival.

K výstavě Josefa Bolfa *Tušení stínu* proběhl program *Vidění stínu – Spannungsbogen*, s projekcí dokumentárních filmů o autorovi a ukázkou virtuální reality (vstup do Bolfových obrazů pomocí HTC Vive).

Literární večer s četbou úryvků textů umělců a básníků skupiny *Vysoká hra* vznikl ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze.

Malá dvorana Veletržního paláce se stala místem premiéry autorské solo performance Martina Talagy *Faunus*.

Performerka Sophie Jung reagovala ve své akci na výstavu Alberta Giacomettiho a reflektovala existenciální témata rezonující v Giacomettiho tvorbě, ovšem ze současných pozic. Ve spolupráci se Spolkem pro studium vizuální kultury byl u příležitosti Giacomettiho výstavy uveden přednáškový večer na téma perspektivy ve vztahu k tradici i novým vizualizačním technologiím.

K výstavě *Milan Grygar 2019* proběhla performance audiovizuální umělkyně Julie Lupačové s autorskou hudební kompozicí, propojující akustické a optické vjemy za užití vlastních analogových a digitálních nástrojů. Cílem programu bylo hypertextově propojit různé strategie a média, které lze uplatnit v rámci vizualizace zvuku.

Uskutečnila se také spolupráce s hudebním uskupením Los Amargados v rámci programu věnovaného narozeninám Milana Grygara. Petr Vrba, George Cremaschi, Elia Moretti a Jan Chalupa zhudebnili Grygarovy akustické kresby.

Pražský improvizací orchestr (PIO) ve spolupráci s francouzským průkopníkem živé elektroniky Jérómem Noetingerem proměnili Malou dvoranu Veletržního paláce v dočasnou zvukovou instalaci.

Součástí celoročního programu byla také spolupráce s dlouhodobými partnery SE.S.T.A, Tanec Praha či Českou taneční platformou, které přinášejí do prostor galerie site specific performance současných pohybových umělců a choreografů.

Třetí ročník letního programu *Anežka LIVE!* v zahradách a okolí Kláštera sv. Anežky České nabídl různorodé aktivity od koncertů přes procházky, workshopy jógu či filmové projekce.

Statistika programů a účastníků v roce 2019

Cílová skupina programu	Počet programů	Počet účastníků
Mateřské školy	96	1 723
Základní školy	543	10 317
Střední a vysoké školy	395	7 773
Skupiny osob se specifickými potřebami	7	170
Pedagogové	34	544
Školy celkem	1 075	20 527
Dospělí (výtvarné dílny, kurzy, komentované prohlídky, přednášky)	746	17 332
NGP dětem (výtvarné dílny, herny a ateliéry)	320	10 346
Dospělí a děti celkem	1 066	27 678
Anežka LIVE!	62	2 663
Celkem	2 203	50 868

DOKUMENTACE SBÍREK, AKVIZICE, RESTAUROVÁNÍ,
METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ,
PUBLIKAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

DOKUMENTACE SBÍREK

Ke konci roku 2019 bylo v Centrální evidenci sbírek na Ministerstvu kultury ČR jako „Sbírka Národní galerie v Praze“ přihlášeno celkem 401470 sbírkových předmětů, a to podle podsbírek:

Podsírky	Počet sbírkových předmětů
Obrazy	17 004
Plastiky	9 229
Současné umění a nová média	755
Grafiky	269 095
Kresby	66 987
Asijské, africké a americké umění	13 753
Architektura	23 506
Faksimile	1 141
Celkem	401 470

V rámci zabezpečení péče o sbírkový fond NGP bylo v roce 2019 zinventarizováno celkem 27 581 sbírkových předmětů.

Pokračovala digitalizace sbírkového fondu, byla zhotovena obrazová dokumentace k 5 500 sbírkovým předmětům v celkovém objemu cca 10 000 fotografií.

AKVIZICE

V souladu s plánem sbírkotvorné činnosti se v průběhu roku 2019 akviziční záměry NGP soustředovaly na umělecká díla mimořádné galerijní kvality, která lze zařadit do kontextu stálých expozic.

Nákupy

Karel Škréta (1610–1674), *Smrt kněžny Drahomíry*, 1641
NGP získala v roce 2019 dotaci od ministerstva kultury na nákup obrazu, který se řadí mezi nejdůležitější díla raně barokního malířství v Čechách. Obraz je kulturní památkou a český stát prostřednictvím NGP uplatnil předkupní právo na jeho získání.

Anonym, *Kuan-jin jako Madona s dítětem*, Čína, dílny Te-chua, kolem 1700, porcelán s bílou polevou a zbytky polychromie a zlacení

Johann Hiebel (1679–1755), *Ora pro nobis – návrh nástěnné malby pro Zrcadlovou kapli v Klementinu*, kresba ručkou, kolem 1723

Zbyněk Sekal (1923–1998), 30 grafických děl

Jiří Petrbok (1962), 5 malířských děl

Daniel Pitín (1977), 7 malířských děl

Dary

Sbírka japonské zen buddhistické malby a kaligrafie Felixe Hesse
V roce 2019 získala NGP od dárce z Nizozemska ojedinělou sbírku klasické i moderní tvorby zenových mistrů 16. až 20. století, která čítá více jak 500 děl a představuje unikátní sbírku zenového umění v Evropě.

Marian Karel (1944), *Hranol*, 1999, objekt, sklo, ocel

Daniel Pitín (1977), *White Room II*, 2018, olej, akryl, plátno

Výkon agendy vývozu předmětů kulturní hodnoty

NGP vykonává činnosti související s vývozy předmětů kulturní hodnoty z území České republiky podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. V roce 2019 bylo přijato celkem 387 žádostí o vývozní osvědčení a vydáno bylo 367 osvědčení, z toho 234 k trvalému vývozu a 133 osvědčení pro vývoz na dobu určitou pro díla vystavovaná v zahraničí.

RESTAUROVÁNÍ

Restaurátorské oddělení

Během roku 2019 proběhla řada náročných restaurátorských projektů spojených s přípravou nových stálých expozic NGP a zápůjček do tuzemských i zahraničních galerií a institucí.

Pro expozici *Staří mistři* ve Schwarzenberském paláci byla restaurována řada významných děl jako např.: Angolo Bronzino, *Cosimo I. de' Medici*, nebo dokončení velmi komplikovaného restaurátorského projektu rozměrného *Polyptychu s Adorací dítěte a světců* od Antonia Vivarini da Murano. Technologicky náročným úkolem bylo restaurování dvou oboustranně malovaných oltářních křídel *Desky Hohenburského oltáře* od Hanse Holbeina staršího, což umožnila velkorysá podpora BNP Paribas Česká republika a Slovensko a BNP Paribas Foundation. Vedle toho byla na většině vystavených děl provedena řada dílčích odborných zásahů.

Velmi náročným projektem bylo dále restaurování rozsáhlého konvolutu obrazů a soch v rámci přípravy stálé expozice *1796–1918: Umění dlouhého století ve Veletržním paláci*. Z dlouhé řady restaurovaných děl zde můžeme jmenovat například: Josef Mánes, *Josefina*, nebo Luděk Marold, *Vaječný trh v Praze*. Část restaurátorských prací pro tuto expozici byla realizována ve spolupráci s externími restaurátory a taktéž pedagogy a studenty restaurátorských ateliérů Akademie výtvarných umění v Praze (AVU).

Celkem bylo komplexně restaurátorsky ošetřeno 180 uměleckých děl, z toho 69 s pomocí externích restaurátorů.

Chemicko-technologická laboratoř

V roce 2019 byl proveden přírodovědný průzkum na cca 140 výtvarných objektech a bylo zpracováno cca 300 mikro-vzorků malby, polychromie, dřeva a textilu. V rámci expertní činnosti pro PČR a soukromé majitele pro ověřování pravosti uměleckých děl bylo zpracováno celkem 7 laboratorních protokolů.

Odborní pracovníci laboratoře provedli kompletní neinvazivní průzkum na desítkách děl ze sbírky NGP.

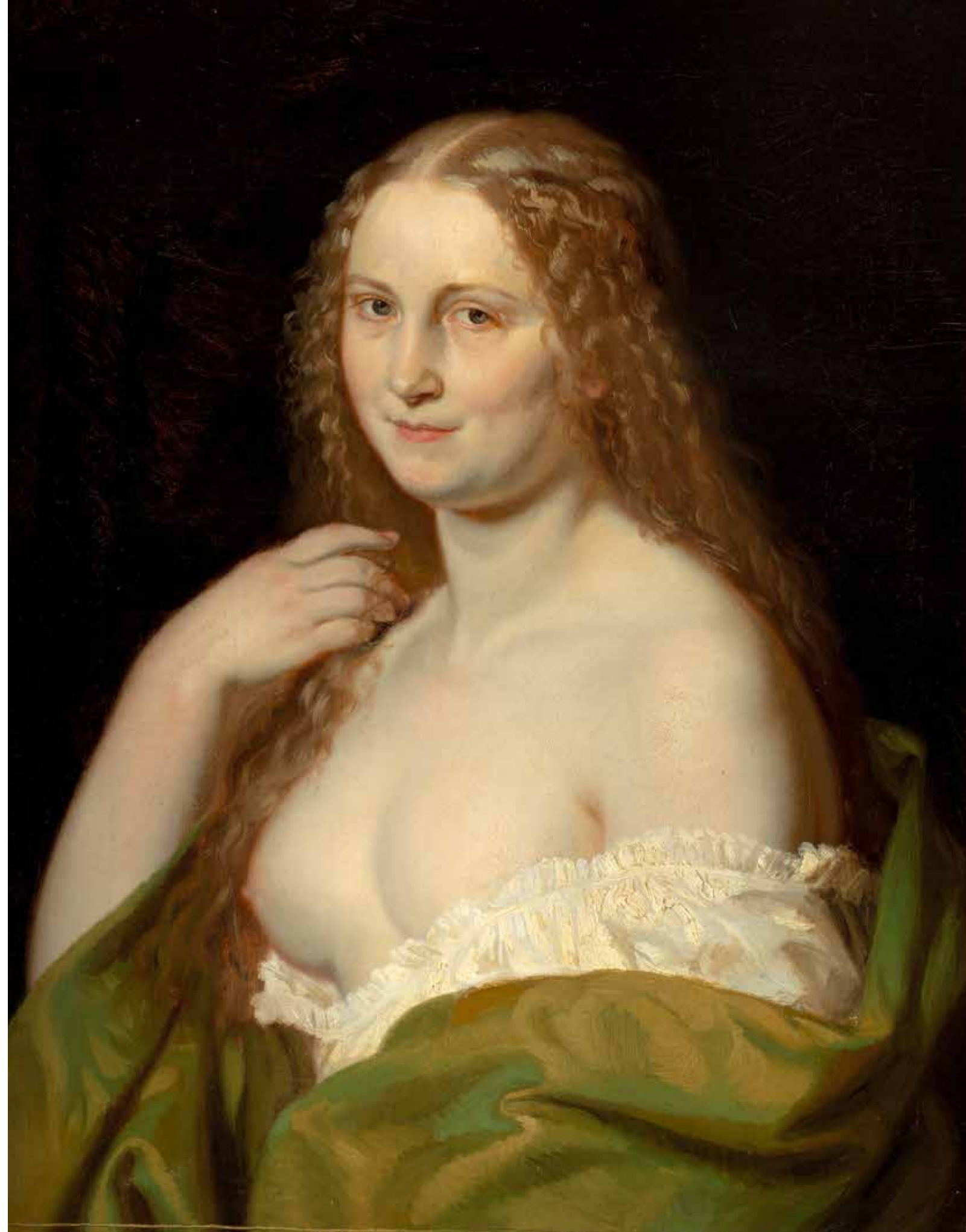
METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Rozšířenou formu veřejné služby, kterou NGP poskytuje pro vlastníky a správce sbírek výtvarného umění podle zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy z velké části naplňují aktivity Metodického centra pro muzea výtvarného umění.

V roce 2019 metodické centrum poskytovalo konzultační a poradenskou službu, jejíž rozsah je závislý na poptávce veřejnosti. Centrum zorganizovalo dva workshopy *Práce registrátora specialisty v muzeích*, které účastníkům představily základní pravidla správné administrace muzejní výstavy a související pravidla mezinárodní mobility sbírek. Dále proběhl workshop *Rámování obrazů s praktickými ukázkami správných postupů při rámování a seminář Materiál sádra v muzejních sbírkách*, na němž se účastníci seznámili s různými aspekty péče o sbírkové předměty ze sádry.

V rámci ediční činnosti vydalo druhou publikaci ve své řadě metodik zaměřených na péči o sbírky nazvanou *Jak administrovat muzejní výstavu? Metodický manuál pro muzejní registrátory specialisty*.

Informace o činnosti centra včetně dokumentů z minulých akcí jsou zveřejňovány na webových stránkách metodického centra www.mc-galerie.cz.

PUBLIKAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

Ediční oddělení zabezpečuje ediční činnost NGP v úzké spolupráci s historiky umění, kurátory, lektory, knihovnou a dalšími pracovníky. V roce 2019 byly vedle tradičního typu tiskovin – katalogů a průvodců k výstavám a periodik – vydány rozsáhlé monografie *Japonské dřevořezy a jejich sběratelé v českých zemích*, *Posel z Dálného východu*. *Vojtěch Chytil a sběratelství moderní čínské tušové malby v meziválečném Československu* a *Norbert Grund (1717–1797)*. Do knižní produkce se zařadily tři publikace připravené v koedici: katalog *Krásné madony ze Salcburku: litý kámen kolem 1400* ve spolupráci s Muzeem hornictví a gotiky Leogang, monografie *Norimberk jako kulturní centrum Sváté říše římské*, na níž se podílel Deutscher Kunstverlag, a publikaci *UNES-CO aneb Divadýlko pro turisty* s dalšími vydavateli Egon Schiele Art Centrum Český Krumlov a Kateřinou Šedou.

V roce 2019 NGP vydala celkem 35 publikací, většinu z nich v českém a anglickém jazyce. Rozsáhlá knižní produkce NGP díky své odborné a vizuální kvalitě opět vstoupila do povědomí nejen české, ale též mezinárodní odborné i širší veřejnosti.

Monografie

- 1 Markéta Hánová, *Japonské dřevořezy a jejich sběratelé v českých zemích* (česká a anglická verze)
- 2 Michaela Pejšochová, *Posel z Dálného východu. Vojtěch Chytil a sběratelství moderní čínské tušové malby v meziválečném Československu* (česká a anglická verze)
- 3 Kateřina Šedá (ed.), *UNES-CO aneb Divadýlko pro turisty* (česky)
- 4 Marcela Vondráčková (ed.), *Norbert Grund (1717–1797)* (česky)
- 5 Jiří Fajt, *Norimberk jako kulturní centrum Sváté říše římské* (německy)

Katalogy a průvodce

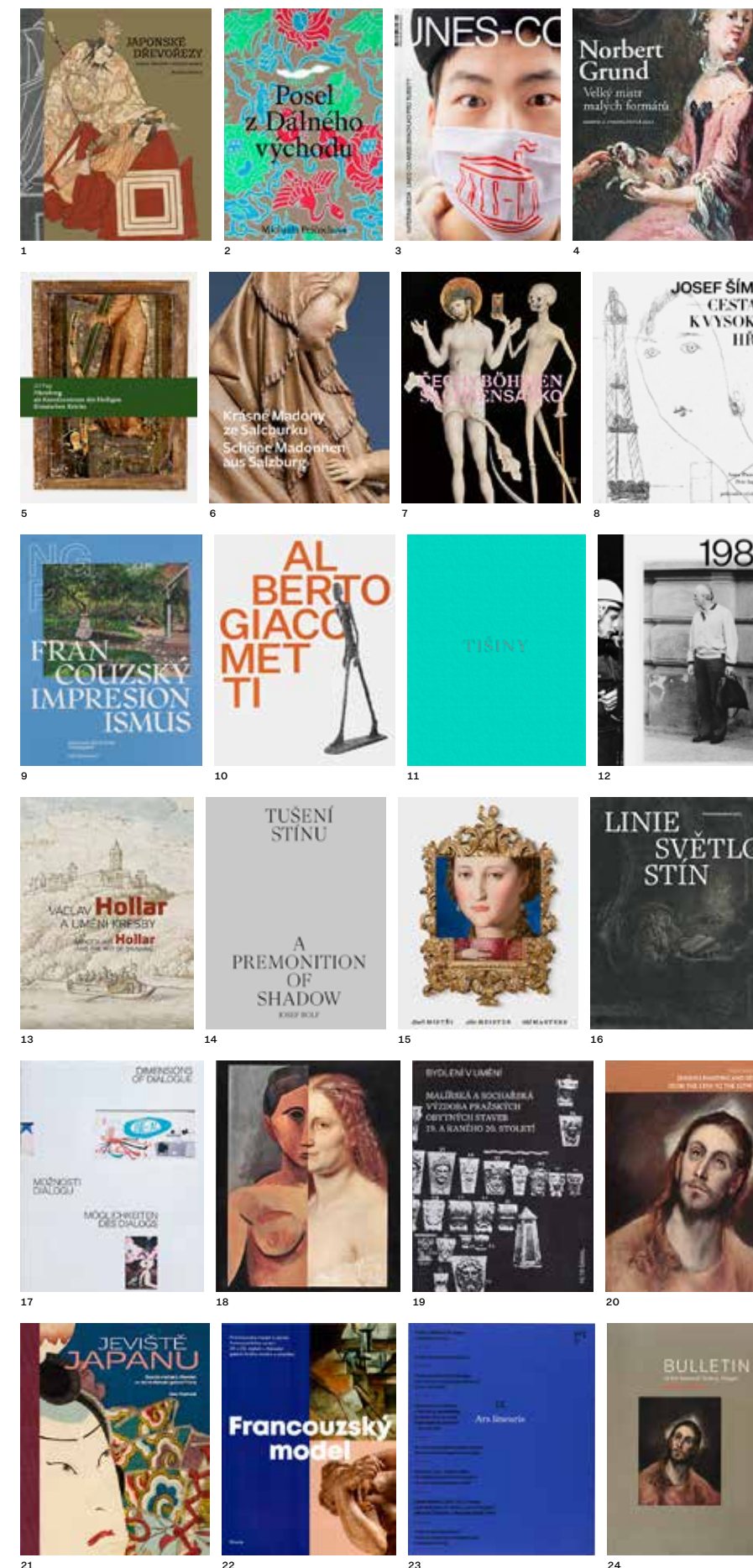
- 6 Ivo Hlobil – Hermann Mayrhofer – Marius Winzeler – Štěpánka Chlumská (eds.), *Krásné madony ze Salcburku: litý kámen kolem 1400* (česko-německy)
- 7 Olga Kotková – Marius Winzeler (eds.), *Čechy–Sasko. Jak blízko, tak daleko* (česko-německy)
- 8 Anna Pravdová (ed.), *Josef Šíma. Cesta k Vysoké hře* (česká a anglická verze)
- 9 Petr Šámal (ed.), *Francouzský impresionismus* (česká a anglická verze)
- 10 Julia T. Bailey (ed.), *Alberto Giacometti* (česká a anglická verze)
- 11 Adam Budak – Jitka Hanzlová (eds.), *Jitka Hanzlová: Tišiny* (česká a anglická verze)
- 12 Tomáš Pospěch, *1989* (česko-anglicky)
- 13 Alena Volrábová, *Václav Hollar a umění kresby* (česko-anglicky)
- 14 Josef Bolf – Otto M. Urban (eds.), *Josef Bolf. Tušení stínu* (česko-anglicky)
- 15 Marius Winzeler (ed.), *Staří mistři* (česko-anglicko-německy)
- 16 Petra Zelenková (ed.), *Linie, světlo, stín. Výběr z mistrovských děl evropské grafiky a kresby 16.–18. století* (česká a anglická verze)
- 17 Julia T. Bailey (ed.), *Možnosti dialogu* (česko-anglicko-německy)
- 18 Veronika Hulíková – Otto M. Urban – Filip Wittlich (eds.), *Umění dlouhého století 1796–1918* (česká a anglická verze)
- 19 Petr Šámal, *Bydlení v umění. Malířská a sochařská výzdoba pražských obytných staveb 19. a raného 20. století* (česká a anglická verze)

Soupisové katalogy

- 20 Pavel Štěpánek, *Španělské malířství a sochařství 13.–19. století* (anglicky)
- 21 Jana Ryndová, *Jeviště Japanu. Ósacký a kjótský dřevořez ve sbírce Národní galerie Praha* (česká a anglická verze)
- 22 Markéta Theinhardt (ed.), *Francouzský model a Sběrka francouzského umění 19. a 20. století. 1. část* (česká a anglická verze)

Periodika

- 23 Alena Volrábová (ed.), *Ars linearis IX* (česko-anglicky)
- 24 Martin Musílek (ed.), *Bulletin of the National Gallery in Prague XXIX/2019* (česko-anglicky)

VĚDA A VÝZKUM

Vědecká a odborná činnost jsou v NGP těsně propojeny s jejími hlavními úkoly danými statutem, zejména správou sbírek, výstavnictvím, vzděláváním a zpřístupněním nejcennějších děl nejširší veřejnosti. Zahrnuje celé spektrum od základního výzkumu, přes výzkum aplikovaný až po vývoj nových certifikovaných metodik či vytváření databází pro badatelskou obec domácí i zahraniční a veškeré zainteresované zájemce.

Mezi dlouhodobé úkoly patří zpracování unikátních materiálů a digitalizace dat uložených v archivu. Knihovna NGP disponuje cenným fondem, který je trvale a systematicky rozvíjen také díky institucionální podpoře ministerstva kultury. Díky grantovým projektům a dotacím od zřizovatele a dalších resortů se v NGP buduje přístrojové zázemí a technologické vybavení v chemické laboratoři a restaurátorských dílnách propojené s odbornými kapacitami pracovníků. Vzniká tak jedinečné know-how, jehož význam přesahuje oblast galerijní a muzeální. NGP se stala vyhledávaným partnerem pro ostatní pracoviště akademického i praktického zaměření.

V aplikovaném výzkumu zaměřeném na přírodovědná zkoumání materiálu výtvarných děl propojeném s ostatními obory zkoumání a uchovávání kulturního dědictví, ověřování pravosti artefaktů, vytváření databází vzorků využitelných ve forenzním ověřování atd. navázala NGP partnerství s celou řadou vysokých škol, výzkumných institutů, ale též s vyšetřovacími orgány Policie ČR. Integrovaný přístup využívající exaktní analýzy společně s kunsthistorickými přístupy přináší celou řadu nových poznatků a pohledů.

K vlastní odborné a vědecko-výzkumné činnosti a výzkumné spolupráci lze v roce 2019 zařadit pokračování krátkodobých stáží a výměnných pobytů kurátorů, restaurátorů a lektorů NGP se Staatliche Kunstsammlungen Dresden. Při výměnném pobytu každý účastník realizoval vlastní badatelský projekt. Partnerský program je smluvně ratifikován jako *Dresden Prague Exchange Program*. Dalším příkladem mezinárodní i domácí spolupráce jsou výstavní projekty ve spolupráci s dalšími institucemi (Muzeum Ordrupgaard, British Museum London, Royal Collection Windsor, Devonshire Collection Chatsworth, JRUL Manchester, Kupferstichkabinett Berlin, Hamburger Kunsthalle, Kunsthalle Karlsruhe, Museum Rietberg Zürich a další).

Na poli spolupráce s jinými českými výzkumnými institucemi lze za úspěch považovat zařazení článků z časopisu *Bulletin of the National Gallery in Prague*, který je vydáván s podporou institucionální finanční podpory MK ČR, do světové online databáze Ebsco – Art Source, což je jeden z nejrozsáhlejších odborných e-zdrojů v oblasti umění, architektury a designu.

Grantové projekty

2019–2021

Malíř Josef Mánes (1820–1871) – mezi romantismem a realismem, uměním užitým a „krásným“, národním a mezinárodním, akademismem a modernitou (GAČR, GA 19-10562S, hlavní řešitel za NGP Dr. Markéta Dlábková, projekt ve spolupráci s ÚDU AV ČR, v. v. i.)

2019–2021

Karel Škréta (1610–1674) a univerzitní teze v českých zemích (GAČR, GA 19-18098S, hlavní řešitel za NGP Dr. Petra Zelenková)

2017–2020

Komplexní instrumentální metodika pro posuzování pravosti výtvarných děl, databáze materiálů barevných vrstev 20. století (MV VI20172020050, řešitel za NGP Ing. Radka Šefců)

2018–2022

Mobilní zařízení pro zobrazování a analýzu vrstevnaté malby a polychromie děl starého umění (NAKI II, DG18P020VV006, řešitelka za NGP Mgr. Štěpánka Chlumská) Ve spolupráci s: Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i.; České vysoké učení technické v Praze; Národní galerie Praha

Technologie ošetření a identifikace degradačních procesů keramických nálezů z hradčanských paláců – Metody restaurování a konzervování pórovité i slinuté keramiky a porcelánu (NAKI II, DG18P020VV028, řešitelka za NGP Ing. Radka Šefců) Vysoká škola chemicko-technologická v Praze; Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.; Národní galerie Praha

2019–2022

LINDAT-CLARIAH-CZ: Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy (LM 2018101, řešitel za NGP Tomáš Vavříčka)

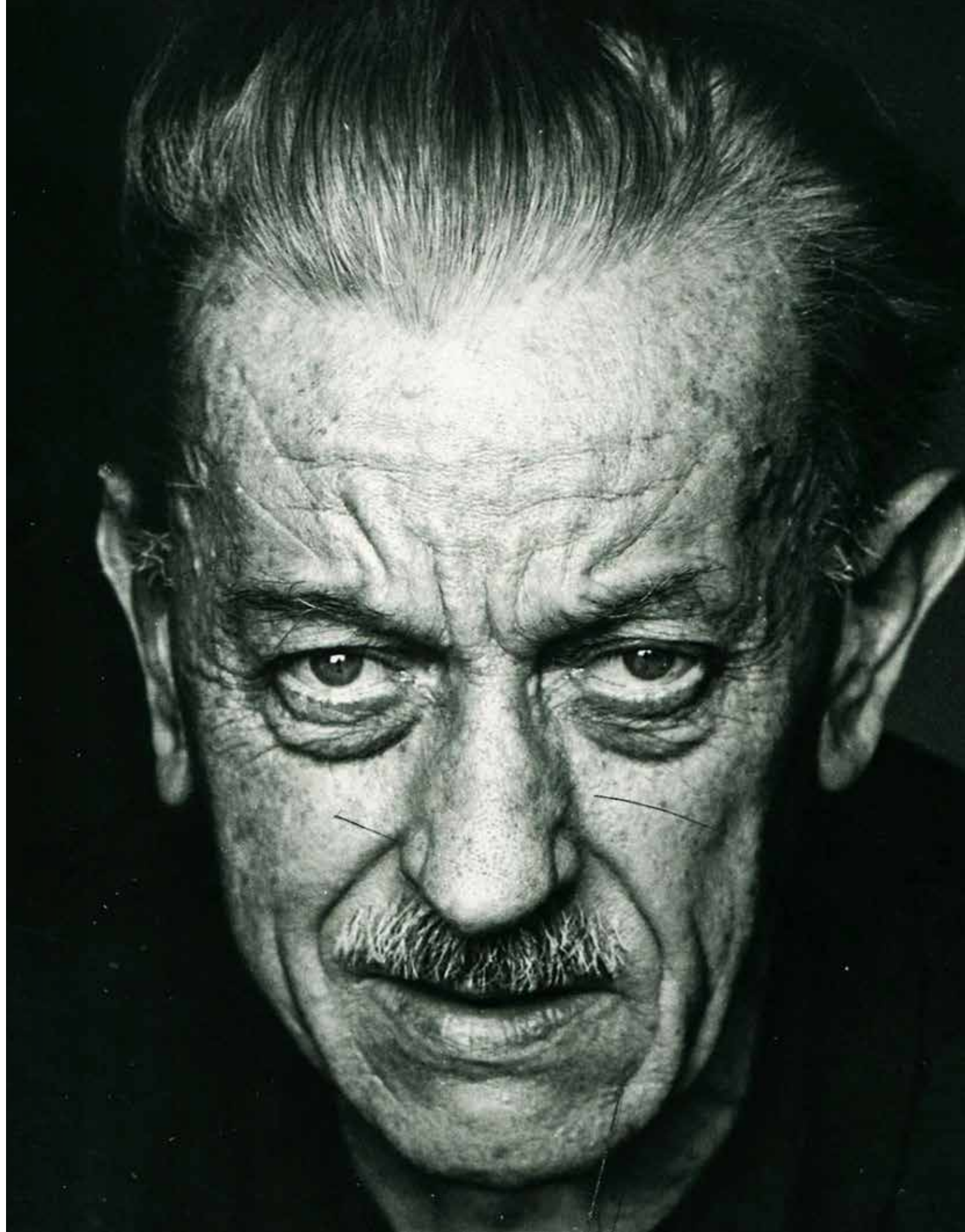
Kolokvia

28/5 2019

Workshop Průzkum malířských děl 1. poloviny 20. století – zobrazovací, neinvazivní a nedestruktivní techniky, pořádala Národní galerie Praha ve spolupráci s Kriminologickým ústavem Policie České republiky v rámci projektu VI20172020050 – *Komplexní instrumentální metodika pro posuzování pravosti výtvarných děl, databáze materiálů barevných vrstev 20. století*

9/12 2019

Kolokvium *Ars linearis*. Kolokvium o umění na papíře a pergamentu (pořádáno od roku 2013), které NGP organizuje společně s Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., Ústavem křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy, Moravskou galerií v Brně a dalšími vědeckými institucemi v ČR.

VĚDA A VÝZKUM

Konference s příspěvky zaměstnanců NGP

Zaměstnanci NGP pravidelně navštěvují a vystupují na řadě významných tuzemských a zahraničních konferencí. V loňském roce svůj příspěvek přednesli mimo jiné i na těchto mezinárodních odborných setkáních: Contemporary takes on Kupka v Helsinkách, Annual Conference of the Association for Asian Studies v Denveru nebo TechnArt: the European Conference on the use of Analytical methods for Characterization of Works of Art v belgických Bruggách.

Knihovna

Knihovna NGP je specializovanou knihovnou zaměřenou na výtvarné umění (malířství, sochařství, grafiku a kresbu), architekturu, dějiny a teorii umění. Poskytuje knihovnicko-informační služby jednak pracovníkům NGP pro jejich odbornou a vědeckou práci, jednak veřejnosti, které zpřístupňuje své fondy k prezenčnímu studiu. Knihovna dále poskytuje rešeršní služby a meziknihovní výpůjční služby z českých i zahraničních knižních fondů.

K poskytování rešeršních služeb využívá knihovna elektronický knihovní katalog Verbis, který obsahuje, díky soustavně probíhající retrokatalogizaci, již 118 175 záznamů publikací (z celkového počtu 119 968 publikací ve fondu knihovny). Velkým přínosem kromě zpracování publikací a časopisů je také analytický rozpis článků z periodik a sborníků (v roce 2019 obsahuje databáze Verbis již 30 394 článků). Čtenářům slouží knihovní webový katalog Portaro, který je veřejnosti přístupný přes internetové stránky NGP a umožňuje vyhledávání v příjemném uživatelském prostředí. Knihovna NGP také přispívá svými záznamy do Souborného katalogu ČR.

Dalším zdrojem odborných informací jsou veřejně přístupné informační zdroje a licencované odborné článkové databáze. Od roku 2019 se knihovna NGP zapojila do projektu CzechElib, jehož garantem je Národní technická knihovna a MŠMT, a získala tak přístup do databáze Art & Architecture Source firmy EBSCO. Tato databáze patří k důležitým informačním zdrojům v oblasti výtvarného umění, architektury a příbuzných oborů. Knihovna NGP nabízí přístup také do neméně významné zahraniční elektronické článkové databáze JSTOR.

Fond knihovny NGP tvoří odborné publikace zaměřené na výtvarné umění, jeho teorii a dějiny, výstavní katalogy českých a zahraničních umělců a sbírek. Specifickou a významnou část fondu tvoří aukční katalogy. Obsáhlý je také fond odborných periodik, který zahrnuje periodika jak české, tak zahraniční provenience od roku 1860. Součástí fondu jsou příruční knihovny jednotlivých sbírek a odborných oddělení NGP, které knihovna spravuje. Bohatý fond mají především příruční knihovny Sbírků umění Asie a Afriky, Sbírků grafiky a kresby a Sbírků moderního a současného umění.

Důležitou součástí fondu knihovny NGP je také rozsáhlý historický fond, který zahrnuje publikace z původní knihovny Společnosti vlasteneckých přátel umění, včetně starých tisků.

V roce 2019 knihovna NGP navázala spolupráci s Knihovnou Národního muzea na projektu Provenio – virtuální rekonstrukce rozptýlených provenienčně bohemikálních knižních celků v tuzemských i zahraničních knihovnách.

K významným zdrojům akvizice zahraniční literatury patří mezinárodní výměna publikací s podobně zaměřenými světovými institucemi a jejich knihovnamí. V roce 2019 získala knihovna NGP výměnou 622 odborných publikací.

Knihovna NGP je zapojena do projektu *Oborová brána Umění a architektura* (ART) realizovaného za pomoci grantového programu Ministerstva kultury ČR VISK 8/B. Cílem projektu je jednoduše a z jednoho zastřešujícího prostředí vyhledávat uměnovědnou literaturu současně v katalogích všech zúčastněných knihoven. Portál *Oborová brána Umění a architektura* (ART) kromě vyhledávacího obsahuje také informace o výstavách, knižní produkci a akcích zúčastněných institucí. Portál je přístupný také prostřednictvím webových stránek NGP.

V roce 2019 navštívilo knihovnu NGP 1086 čtenářů, vypůjčili si 3 274 odborných publikací (2 562 prezenčně a 712 absenčně).

Archiv

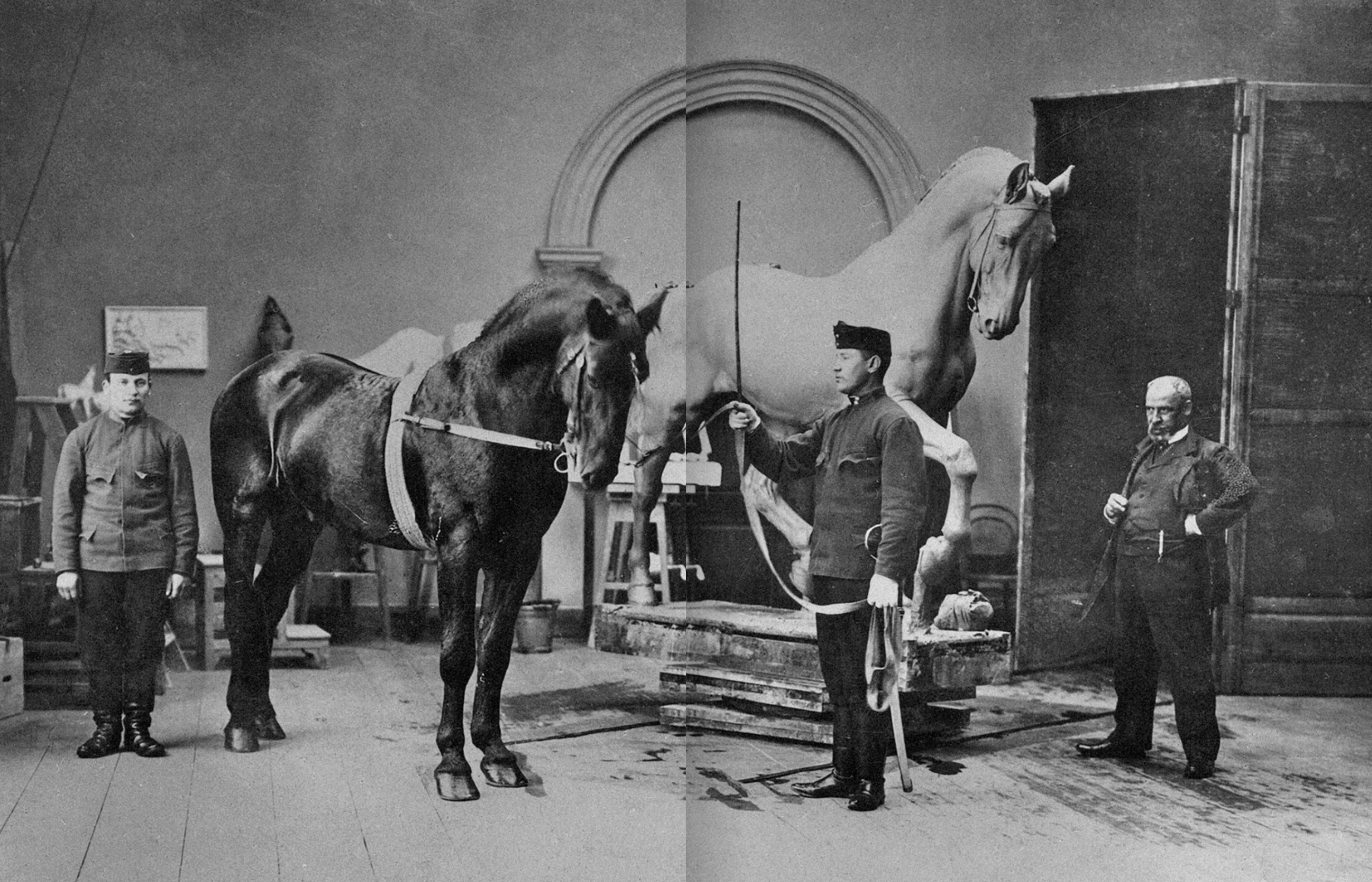
Archiv NGP patří v soustavě archivů ČR mezi tzv. specializované archivy. Jeho činnost vychází z příslušných ustanovení zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů. Posláním archivu je získávání, odborné zpracování, evidence a ochrana archiválií a s tím související zpřístupňování dokumentů vědeckým pracovníkům NGP i odborné veřejnosti.

V roce 2019 pracovníci Archivu NGP pokračovali v inventarizaci archivních fondů a sbírek a tím i jejich zpřístupnění badatelské veřejnosti. Mezi nejvýznamnější zpracované soubory patří archivní fondy Ota Bubeníček – Jindřich Bubeníček, Lev Nerad – Rudolf Ryšavý, Luděk Marold, Státní sbírka starého umění, Dokumentace výstav NG (období 1945–1964) a Sbírků plakátů (období 1969–1980). Nově zpracováno a zpřístupněno bylo 8 fondů, publikováno 16 nových archivních pomůcek.

Archiv poskytoval badatelské zázemí především pro odborníky v oblasti výtvarného umění a historie umění z ČR i zahraničí. V roce 2019 archiv navštívilo 126 badatelů, kteří absolvovali 308 badatelských návštěv. Archiváři vyřídili také 160 badatelských dotazů.

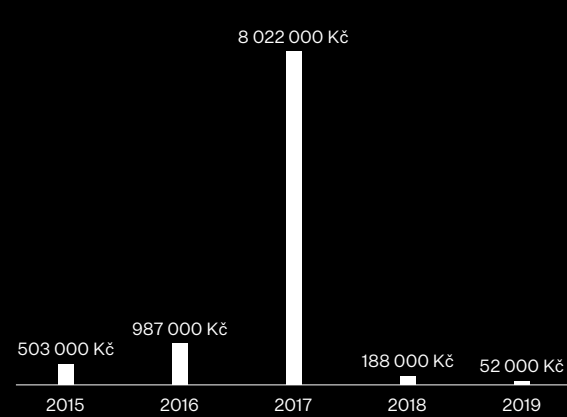
V roce 2019 Archiv NGP získal dvě významné akvizice osobních fondů, jmenovitě pozůstalosti malířů a grafiků Jaromíra Strettiho-Zamponiho a Maria Strettiho. Mezi osobní fondy byla začleněna i fotografická pozůstalost sochaře Emanuela Kodeta. O rozsáhlý soubor fotografií díla byl doplněn osobní fond Stanislava Suchardy. Významně rozšířen byl archivní fond o dokumenty Sbírků moderního a současného umění. Celoročně probíhalo též shromažďování výstřižků, katalogů a plakátů k dokumentaci činnosti NGP v roce 2019.

Pokračovala příprava vydání edičního zpracování vzpomínek na malíře Ferdinanda Engelmüllera (1867–1924). Tato publikace je plánována do ediční řady s názvem Umění v archivu. Celý rok probíhala spolupráce s Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., na databázi výstav umění v Čechách (1820–1950).

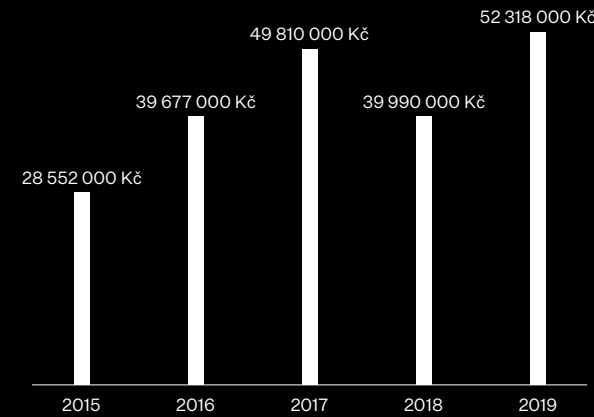

HOSPODAŘENÍ A STATISTIKY

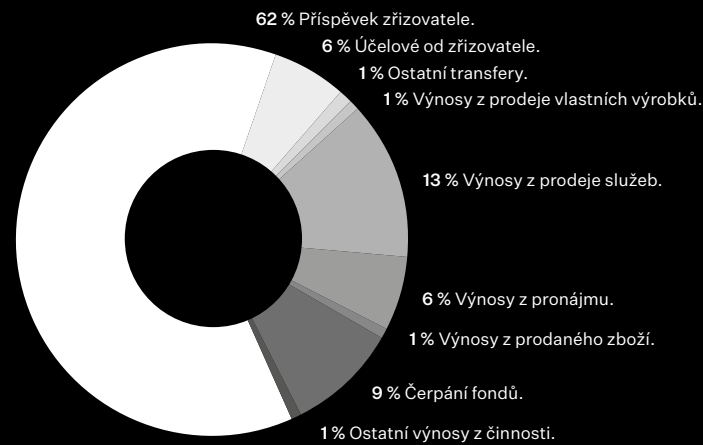
Meziroční srovnání výsledku hospodaření

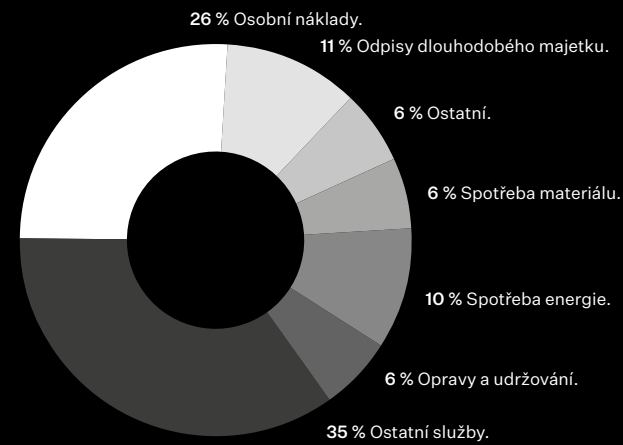
Meziroční srovnání vstupného

Poměr výnosů v hlavní činnosti 2019

Poměr nákladů hlavní činnosti 2019

Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření NGP za rok 2019 činil –3 711 093 Kč z hlavní činnosti a z hospodářské činnosti 3 763 022 Kč. Organizace dosáhla zisku ve výši 52 tis. Kč (oproti 188 tis. Kč v roce 2018, 8 mil. Kč v roce 2017 a 987 tis. Kč v roce 2016).

Výsledek hospodaření NGP se po dodatečném transferu ze strany zřizovatele i v roce 2019 podařilo udržet v předložených hodnotách. Od roku 2012 tak vykazuje dlouhodobou stabilitu, pouze v roce 2017 byl ovlivněn mimořádnými okolnostmi.

Jiná (hospodářská) činnost

V rámci hospodářské činnosti vytvořila NGP výsledek hospodaření v celkové výši 3 763 022 Kč. Stěžejní byly výnosy z reklam, především pro společnost ŠKODA AUTO, a. s., ve výši 2 500 tis. Kč a Komerční banku, a. s., ve výši 500 tis. Kč.

Porovnání plánovaného rozpočtu a dosažené skutečnosti

Plánovaný rozpočet na rok 2019 vycházel z nákladů a výnosů předcházejících let. Hlavním problémem bylo nečerpání neinvestičních prostředků SMVS zakázek, které tvořily více než 1/3 rozpočtových nákladů na opravy a udržování (účet 511).

Naopak účet 501 – Spotřeba materiálu, kde nejvyšší položku činí nákup spotřebního materiálu pro výstavní činnost, byl přečerpán nad rámec plánovaného rozpočtu.

Výnosy

Celkové výnosy NGP v roce 2019 činily 474 408 867 Kč, z toho 322 068 976 Kč tvořil příspěvek zřizovatele. Hlavní skupiny výnosů představovaly již zmíněný příspěvek zřizovatele, dále pak výnosy z prodeje služeb (13 %) a čerpání fondů (9 %).

NGP realizovala v hlavní činnosti v roce 2019 výnosy z prodeje služeb v celkové výši 62 755 467 Kč (oproti 49 894 590 Kč v předchozím roce). Meziroční nárůst výnosů z prodeje služeb je tvořen především meziročním růstem výnosů za vstupné, které v roce 2019 činily 52 318 000 Kč, oproti 40 000 000 Kč v roce 2018. Tento nárůst byl způsoben vhodnou volbou výstavních projektů, především velmi úspěšnou výstavou *Francouzský impresionismus* v paláci Kinských.

Výnosy z prodaných vlastních výrobků zůstaly přibližně na stejné úrovni oproti roku 2018 (6 322 tis. Kč oproti 6 321 tis. Kč). K značnému nárůstu došlo u tržeb z prodeje zboží (4 844 tis. Kč oproti 3 887 tis. Kč v roce 2018).

Výnosy z pronájmů v roce 2019 činily 25 550 tis. Kč, což představuje meziroční nárůst o 8 650 tis. Kč (16 900 tis. Kč v roce 2018).

Náklady

Náklady hlavní činnosti v roce 2019 dosáhly celkem 474 348 648 Kč. V roce 2018 činily 442 048 386 Kč, v roce 2017 pouze 427 396 651 Kč a v roce 2016 pak 433 638 052 Kč. Největší skupiny nákladů tvořily i nadále náklady na služby (35 %), osobní náklady (26 %), odpisy majetku (11 %) a spotřeba energie (10 %).

Ostatní služby

Celkové náklady na ostatní služby činily 166 529 tis. Kč, přičemž schválen byl rozpočet ve výši 168 067 tis. Kč. K nejvyšším nákladovým položkám patřila ostraha objektů – 53 537 tis. Kč (32 %) a výstavní služby – 34 863 tis. Kč (21 %).

HOSPODAŘENÍ A STATISTIKY

Mimorozpočtové zdroje financování

V mimorozpočtových zdrojích financování se projevily dva grantové projekty financované Grantovou agenturou ČR (dále GAČR). V roce 2019 se tímto způsobem podařilo získat prostředky ve výši 1 400 tis. Kč. Díky těmto grantovým prostředkům realizovali kurátoři odborné rešerše, které u každého z grantů vyústí ve vydání odborné publikace. Témata grantů mají blízký vztah ke sbírkám NGP a podporují tedy odborné zpracování a zpřístupnění sbírkového fondu NGP.

Celková výše darů od soukromých subjektů v roce 2019 činila 19 288 tis. Kč. Nejvýznamnějším dárce byla Komerční banka, a. s. (7 500 tis. Kč).

Fondy organizace

Detailní popis tvorby, čerpání a plánovaného využití jednotlivých fondů následuje.

Bezúplatné převody majetku

V roce 2019 nedošlo k žádným bezúplatným převodům majetku.

Vývoj fondů v roce 2019 (v Kč)

	Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav
Fondy NGP celkem	75 086 574	72 498 516	87 573 953	60 011 137

Fond odměn (v Kč)

Počáteční stav (k 1. 1. 2019)	Tvorba	Použito	Konečný stav (k 31. 12. 2019)
3 613 557	150 730	1 448 844	2 315 443

Rezervní fond (v Kč)

Počáteční stav (k 1. 1. 2019)	Tvorba	Použito	Konečný stav (k 31. 12. 2019)
42 663 506	19 288 825	30 341 866	31 610 464

Fond reprodukce majetku

Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav	Účel/Projekt
27 666 529				
	51 235 076			Tvorba z odpisů
		20 095 700		Odvod odpisů
		21 192 162		Pořízení DHIM
		13 001 416		Akvizice
	37 683			Fond reprodukce majetku tvořený ze zlepšeného HV
	51 272 759	54 289 278	24 650 009	

Fond kulturních a sociálních potřeb

Počáteční stav	Tvorba	Použito	Konečný stav	Účel/Projekt
1 142 981	1 786 202			
		1 300 584		Příspěvek na stravování
		15 000		Sociální výpomoc nenávratná
		43 880		Odměny a dary
		134 500		Penzijní pojištění
			1 435 219	

PODPORA NÁRODNÍ GALERIE PRAHA

Podpora soukromých a firemních dárců je pro NGP podstatná. Díky ní lze realizovat veškeré aktivity v plné šíři, představovat mimořádná umělecká díla široké veřejnosti a pečovat o ně tak, aby byla zachována pro další generace.

NGP konstantně pracovala na akvizici nových zájemců o individuální podporu či klubová členství, rozvíjela a zlepšovala vztahy se stávajícími dárci a firemními partnery.

Pro podporovatele z řad soukromých dárců byla připravena celá řada atraktivních benefitů od privátních prohlídek výstav, setkání s umělci a kurátory, až po pozvánky na vernisáže a jiné společenské akce. Korporátní podporovatelé mohli vybírat z různorodé škály možností pro vytvoření dlouhodobého a funkčního partnerství – stát se partnerem instituce, podpořit konkrétní výstavu, projekt či vybranou vzdělávací aktivitu. Dlouhodobě je zde snaha kultivovat půdu pro vzájemně prospěšná solidní partnerství a tvořit kvalitní partnerské zázemí. NGP se opírá o prestižní jméno instituce, sleduje trendy a neustále hledá nové cesty, jak komunikovat s partnery a podporovateli.

Klub přátel NGP

Klub přátel NGP v roce 2019 zaznamenal výrazný nárůst členů, jejichž počet překonal čtyři tisíce. Ke konci roku 2018 došlo k přechodu celé NGP na novou vizuální identitu, jež s sebou přinesla i vizuální obměnu Klubu přátel NGP. Ta se postupně propsala do všech forem komunikace členského programu. Spolu s grafickými inovacemi došlo i k zavedení dvou nových kategorií – Rodina a Senior. To se ihned po zavedení projevilo v novém rozvrstvení členů v jednotlivých kategoriích, kdy dominovaly kategorie Senior (48 %) a Přítel plus (24 %).

V roce 2019 bylo pro členy Klubu přátel NGP zorganizováno celkem 6 typů komentovaných prohlídek v 48 termínech, kterých využilo téměř 1000 členů. Mezi nimi byly i exkluzivní komentované prohlídky výstav *František Kupka* a *Bonjour, Monsieur Gauguin* mimo běžnou otevírací dobu nebo další pokračování oblíbeného cyklu *Seznamte se s NGP*. Díky tomuto programu se členové Klubu přátel podrobně seznámili se sbírkami NGP. Poprvé byly pro členy uspořádány komentované prohlídky i v anglickém jazyce. Uskutečnil se workshop pro kategorie Rodina a Podporovatel. Celkem proběhly čtyři termíny tematicky různorodých workshopů, na nichž si děti vyzkoušely, jak se dělá galerie, jak se nakupují obrazy nebo zjistily, jak tvořil svá díla sochařský velikán 20. století, Alberto Giacometti.

Klub patronů

V roce 2019 došlo v rámci koncepce Klubu patronů k několika změnám. Byly upraveny benefity, přičemž snahou bylo zjednodušení a zpříjemnění přístupu ke sbírkám, výstavám a expozicím NGP. Cílem bylo přiblížit galerii patronům a dát jim možnost zažít to, co běžný návštěvník nezažije.

Pro členy Klubu patronů a zájemce o individuální podporu NGP bylo v roce 2019 připraveno množství výjimečných zážitků, například slavnostní večeře za účelem podpory výstavního projektu Stanislava Kolíbala na Benátském bienále. Na ni navazoval i krátký doprovodný program v samotném Giardini během zahájení Benátského bienále.

Uskutečnily se tradiční, mezi patrony oblíbené, VIP preview k výstavám *Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře* ve Valdštejnské jízdárně a *Alberto Giacometti* ve Veletržním paláci. Nejvyšší zástupci partnerských společností NGP se mohli účastnit speciální benefiční aukce připravené ve spolupráci s Nadací Via, která proběhla u příležitosti výstavy *Francoouzský impresionismus: Mistrovská díla ze sbírky Ordrupgaard*.

Partneři NGP

Generálním partnerem zůstává Komerční banka, a. s. díky níž mohli i v roce 2019 děti a mladí do 26 let do všech expozic NGP zdarma. Úspěšná spolupráce se rozšířila i směrem k zaměstnancům Komerční banky, a. s., pro které byl v říjnu připraven den otevřených dveří NGP. Během něj mohli navštívit Veletržní palác se všemi jeho expozicemi i výstavami a využít komentovaných prohlídek a dílen pro děti.

V úspěšné spolupráci pokračoval v roce 2019 i partner Škoda auto, a. s., pro jehož zaměstnance NGP připravila komentované prohlídky a rodinný workshop v Klášteře sv. Anežky České. Zároveň v listopadu proběhla ve Veletržním paláci jedinečná akce partnera, a to světová premiéra nového modelu vozu Škoda Octavia.

Ve velkorysé podpoře pokračovala i nadace The Pudil Family Foundation, která finančně podpořila restaurování děl Zdeňka Pešánka ze sbírek NGP. Restaurátorské práce by měly být dokončeny v roce 2021.

Výstava *Alberto Giacometti* získala mimořádně štědrá podporu od investičního fondu Pro arte a pana Libora Winklera, díky které tento mimořádný projekt mohl být uskutečněn.

Galerie Zdeněk Sklenář podpořila významnou částkou výstavní projekt *Milan Grygar* ve Velké dvoraně Veletržního paláce.

Partnerem Klubu přátel NGP i v roce 2019 zůstala společnost Bohemia Sekt, s. r. o., která na vernisáže a další akce NGP sponzorsky dodává sekt.

Mezi nové partnery se zařadila společnost Karlovarské minerální vody, a. s., jež v roce 2019 zajistila pitný režim pro vzdělávací programy NGP.

Ve spolupráci pokračovala společnost Bosch, která dodává technické vybavení pro přípravu a realizaci výstav.

Výstavní činnost NGP dále podpořila společnost Pictoart, jež zajistila adjustaci děl na výstavu *1989*, kterou finančně podpořil i Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové.

KB

Komerční banka,
generální partner
Národní galerie Praha

NGP

PODPORA NÁRODNÍ GALERIE PRAHA

Poděkování za podporu a spolupráci

Akademie věd České republiky
Akademie výtvarných umění v Praze
Arcibiskupství pražské
Art District 7
Artalk.cz
ArtMap
Art for Good
Biograf 16
BNP Paribas Česká republika a Slovensko
BNP Paribas Foundation
Bohemia Sekt, s. r. o.
Bosch Česká republika
Café Jedna
Centrum choreografického rozvoje SE.S.TA
CzechTourism
Česká centra
Česká televize
Český rozhlas
Dejčmar Václav
Den Architektury (Spolek KRUH)
Francouzský institut v Praze
Galerie Zdeněk Sklenář
Giacomettiho nadace (Fondation Giacometti)
Goethe-Institut v Praze
Havlůj Václav
Hlavní město Praha
Komerční banka, a. s.
Lunchmeat
Karlovarské minerální vody, a. s.
Městská část Praha 1
Městská část Praha 7
Ministerstvo kultury České republiky
Monitora Media
Moravská galerie v Brně
Muzeum hornictví a gotiky v Leogangu (Bergbau- und Gotikmuseum Leogang)
Nadace Pudil Family Foundation
Národní památkový ústav
NET4GAS
Ordrupgaard
Pelikán Krofta Kohoutek advokátní kancelář, s. r. o.
Prague City Tourism
Pro arte
Radio1
Senát Parlamentu České republiky
ŠKODA AUTO, a. s.
Státní muzeum pro archeologii v Saské Kamenici
Státní umělecké sbírky Drážďany (Staatliche Kunstsammlungen Dresden)
Studio Hrdinů
Svět knihy
Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, v. v. i.
Velvyslanectví Francie v Praze
Vogue CS
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
Xantypa
Winkler Libor

Národní galerie Praha
Staroměstské náměstí 12
110 15 Praha 1

Kontakt
info@ngprague.cz
+420 224 301122
www.ngprague.cz

Sledujte nás
@ Národní galerie Praha
@ Národní galerie Praha dětem
@ ngprague #ngprague

© Národní galerie v Praze, 2020

